

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

31 mei 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN, INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING EN DECREETSEVALUATIE

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de herhaalde overtredingen van de taalwetgeving door het gemeentebestuur van Wemmel

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het falende e-governmentbeleid van diverse lokale besturen

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het wegwerken van de financiële discriminatie waarvan Vlaamse verenigingen in de Rand het slachtoffer zijn

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het voornemen van de Vlaamse Regering om de territoriale bevoegdheidsoverschrijding door een andere gemeenschap of ander gewest tegen te gaan

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het onderzoek naar wettelijke mogelijkheden om het straatbeeld in de Vlaamse Rand te vernederlandsen

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de aangekondigde omzendbrief over de interpretatie van het arrest van de Raad van State over de omzendbrieven-Peeters

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het gebruik van het Nederlands voor uitvoerende mandaten in de gemeenten

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement met betrekking tot de organisatie van de kiesverrichtingen in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Bestuurszaken, Institutionele en
Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie

Dinsdag 31 mei 2005

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.49 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de herhaalde overtredingen van de taalwetgeving door het gemeentebestuur van Wemmel

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de herhaalde overtredingen van de taalwetgeving door het gemeentebestuur van Wemmel.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de voorbije maanden hebben een aantal Vlaamse kranten in de berichtgeving over Brussel-Halle-Vilvoorde getuigenissen gebracht over de gang van zaken in een aantal faciliteitengemeenten. Telkens weer kwamen de bekende verhalen aan bod. De Vlaamse verenigingen worden gediscrimineerd. Daar zal ik het straks nog over hebben. Gemeenteraden worden herleid tot louter formaliteit. Omzendbrieven worden genegeerd. Gemeentebladen worden misbruikt voor politieke boodschappen, enzovoort, enzovoort. U en minister Vandenbroucke, verantwoordelijk voor de Rand, hebben hier al vaker vragen over gekregen.

De getuigenis van een Vlaamse schooldirectrice in Wemmel is mij opgevallen. De aanleiding was een brochure over buitenschoolse opvang die de

gemeente liet drukken. Op de Nederlandstalige zijde werd verwezen naar de Franse tekst op de ommezijde. Daar stonden alle initiatieven – ook de Nederlandstalige – uitsluitend in het Frans uitgelegd. Het gemeentebestuur liet deze brochure ook aan Nederlandstalige scholen bezorgen met het verzoek om ze te verspreiden.

Dit bericht viel me op omdat het in contrast staat met de handelwijze van de faciliteitengemeente Wemmel in 2003. Toen verbood het gemeentebestuur de verspreiding van een eentalig Nederlandse brochure van het Sportoverleg Wemmel via het Nederlandstalig gemeentelijk onderwijs. Het gemeentebestuur meende dat de brochure tweetalig moest zijn. Uw voorganger, minister Van Grembergen, heeft destijds tot mijn verwondering de gemeente een beetje in het gelijk gesteld. Het leek en lijkt mij nogal logisch dat Vlaamse verenigingen in het Nederlandstalig onderwijs geen tweetalige drukwerken hoeven te verspreiden omdat de faciliteiten er voor de Franstalige inwoners zijn en niet voor de eigen Vlaamse inwoners. Er lijkt me dus in wezen niets onlogisch of onwettelijks aan de verspreiding van Nederlandstalige teksten in Nederlandstalige instellingen in de faciliteitengemeenten.

Uw voorganger was het er destijds wel mee eens dat eentalig Franse drukwerken hoe dan ook onwettelijk zijn. Hetzelfde gemeentebestuur dat de verspreiding van eentalig Nederlandstalige folders in de Vlaamse gemeenteschool weigerde, liet namelijk zelf eentalig Franse pamfletten over de speelpleinen in de Franstalige basisschool verspreiden. Minister Van Grembergen noemde dat een aanfluiting van de rechtsstaat en stelde dat in een goed bestuurde gemeente in dezelfde omstandigheden, en voor dezelfde situatie, dezelfde regelgeving moet worden gevolgd. Hij kondigde een

Van Nieuwenhuysen

onderzoek aan van de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant in dat concrete dossier. Toch doet zich nu opnieuw hetzelfde voor. Het gemeentebestuur van Wommel recidiveert als het ware.

Bent u op de hoogte van het onderzoek naar dat eentalige pamflet over speeltuinen dat vorig jaar door de gouverneur van Vlaams-Brabant zou worden uitgevoerd? Werd dit onderzoek afgerond? Welk gevolg werd eraan gegeven? Bent u op de hoogte van de herhaling van de feiten die zich recent heeft voorgedaan met de verspreiding van opnieuw een zo goed als eentalig Frans drukwerk over buitenschoolse opvang? Is daar al onderzoek naar gevoerd? Wie is er verantwoordelijk voor die opeenvolgende manifeste overtredingen van de taalwetgeving? Wie kunt u ter verantwoording roepen? Is dat de burgemeester? Zijn dat een of meer schepenen? Is dat heel het college?

U moet iets doen. Er is hier duidelijk sprake van kwade wil. Hebt u al maatregelen getroffen om de verantwoordelijke of verantwoordelijken tot de orde te roepen en desnoods ook te bestraffen of te laten bestraffen?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Ik sluit me aan bij de vraag. Ik ben niet op de hoogte van dit voorval, maar wel van het voorgaande en van de engagementen van de vorige minister. Het is belangrijk om in alle omstandigheden en over elk onderwerp de gepaste maatregelen te nemen. We mogen de zaken niet blauwblauw laten. Overtredingen moeten worden aangepakt. Dat geldt voor alle Vlaamse gemeenten. Ik kijk uit naar uw antwoord, mijnheer de minister.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in deze zaak volg ik gewoon de lijn van mijn voorganger. Tijdens het actualiteitsdebat dat we hebben gevoerd naar aanleiding van het arrest van de Raad van State over de rondzendbrief-Peeters van 1997 met betrekking tot de gemeenten en de rondzendbrief-Martens van begin 1998 met betrekking tot de OCMW-besturen, heb ik duidelijk gezegd dat we de wetgeving betreffende de bestuurstaal

onverkort zullen toepassen. Het arrest van de Raad van State is hiervoor een sterke troef. Het is een van de allerhoogste rechtscolleges van dit land.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, de tijdens de afgelopen jaren gevoerde polemiek over de correcte verspreiding van informatie over buitenschoolse opvang in Wommel is me vanzelfsprekend bekend. Het betrof enerzijds de verspreiding van eentalige Franstalige pamfletten over de speelpleinen via de Franstalige basisscholen terwijl anderzijds het gemeentebestuur weigerde om een eentalig Nederlandstalige brochure van het Sportoverleg Wommel te laten verspreiden via het Nederlandstalig gemeentelijk onderwijs.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, uzelf hebt hierover aan mijn voorganger, de heer Van Grembergen, al vragen gesteld. Ik verwijs naar de commissievergadering van 2 december 2003. Ik kan alleen het antwoord aanhalen dat toenmalig minister Van Grembergen heeft gegeven. De brochures waarover u het had, moeten worden gecatalogeerd als mededelingen aan het publiek die niet geïndividualiseerd zijn. In de bestuurstaalwetgeving zijn er drie categorieën. In dit geval ging het om de tweede. Wanneer men zich richt tot niet met naam genoemde burgers, dan moet de informatie tweetalig zijn en moet er voorrang worden gegeven aan het Nederlands. Het verspreiden van eentalige brochures via de gemeentescholen, hetzij in het Nederlands, hetzij in het Frans, was niet correct.

Om een juist inzicht te bekomen in de situatie zoals die zich in Wommel zou hebben voorgedaan, heeft voormalig minister Van Grembergen toen aan gouverneur De Witte gevraagd om een onderzoek in te stellen. Daaruit is gebleken dat de gemeente Wommel elke betrokkenheid bij de verspreiding van de bewuste eentalig Franstalige publicatie heeft ontkend. In een brief van 14 juli 2004 aan de gouverneur stelde het college van burgemeester en schepenen dat het in casu ging om een louter privé-initiatief waaraan de gemeente op geen enkel wijze deel had, noch wat betreft de totstandkoming, noch wat betreft de verspreiding van de publicatie.

De gouverneur heeft de gemeente er toen op gewezen dat zij er in de toekomst strikt moet op toezien dat de taalwetgeving correct wordt toe-

Keulen

gepast wanneer brochures of pamfletten worden verspreid via gemeentelijke kanalen, en dus ook via gemeentescholen. Dergelijke publicaties – in feite mededelingen aan het publiek – moeten tweetalig zijn, met voorrang voor het Nederlands.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, in uw vraag van vandaag verwijst u naar een nieuw voorval. Mijn administratie heeft hierover contact opgenomen met het gemeentebestuur van Wommel en gevraagd naar de ware toedracht. Als gevolg hiervan heeft het gemeentebestuur de brochure doorgefaxt. Het gaat om een tweetalige brochure over de vakantieopvang en de speelpleinwerking in de maanden juli en augustus. Uit de opmaak van de brochure blijkt dat de voorrang voor het Nederlands werd gerespecteerd. Op de Nederlandstalige tekst staat immers vermeld: 'Texte français en tête-bêche', wat betekent dat men, wanneer men de brochure voor zich heeft, ze dient om te draaien om de Franse tekst te lezen. Deze brochure werd verspreid via alle gemeentelijke scholen, Nederlandstalige zowel als Franstalige.

Bij een tweede, aanvullend contact van mijn administratie met de gemeente heeft het bestuur, bij monde van de gemeentesecretaris, de hierboven uiteengezette wijze van verspreiding bevestigd en daarbij formeel ontkend dat er, naast deze brochure, andere eentalig Franstalige brochures of pamfletten zouden zijn verspreid via de Franstalige gemeentescholen. Op basis van deze informatie kom ik dan ook tot de conclusie dat ik geen schending van de taalwetgeving door de gemeente Wommel kan vaststellen. De gemeente stelt uitdrukkelijk dat ze geen eentalig Franstalige brochures heeft verspreid, maar dat integendeel via alle scholen tweetalige brochures werden verspreid, met voorrang voor het Nederlands.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Wat het eerste voorval betreft, krijgt u als antwoord dat het initiatief niet van de gemeente is uitgegaan. De directie van de plaatselijke gemeenteschool brengt een ander verhaal.

Ook nu weer zegt het gemeentebestuur dat alles perfect in orde was. In de Gazet van Antwerpen van 12 mei zegt de directrice van de Katholieke Vrije Basisschool in Wommel, Mater Dei: 'Nog mooier is de brochure over buitenschoolse opvang die het gemeentebestuur enkele weken geleden liet drukken. Op de Nederlandse kant werd enkel vermeld dat de Franse tekst op de achterkant stond. Op de Franse kant stonden alle initiatieven netjes uitgelegd, ook de Nederlandstalige, maar wel alleen in het Frans.'

Mijnheer de minister, dat geeft toch de indruk dat het om een overwegend eentalig Franstalige publicatie gaat! Blijkbaar heeft men u een voorbeeld opgestuurd waaruit het tegendeel zou blijken. Ik kan alleen maar vaststellen dat er een tegenstelling is tussen wat de mensen ter plaatse zien en wat men aan u vertelt.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ondertussen ben ik goed vertrouwd met de wetgeving over de bestuurstaal. U stelt me daar ook heel veel vragen over. Wat mededelingen aan het publiek betreft, geldt er een voorrangregeling voor het Nederlands. Dat betekent dat de integrale tekst en niet een samenvatting, in de twee talen wordt afgedrukt.

Het is mijn ervaring dat de diensten van gouverneur De Witte de gevoeligheden kennen van de verschillende ministers die verantwoordelijk zijn voor het binnenlands bestuur en van het parlement. Zij leveren op dat vlak heel verdienstelijk werk. Ze bevragen zich en voeren zelfs een tweede onderzoek uit. Als de feiten worden bevestigd, dan moet het daarmee ook ophouden, tenzij kan worden bewezen dat het tegendeel waar is. In dat geval zullen we de nodige maatregelen treffen. Wanneer bijvoorbeeld de verspreiding gebeurt op kosten van het gemeentebestuur, dan kan die rekening uit die gemeenterekeningen worden geschraapt. De betrokkene die de betaling heeft gelast, moet dan zelf opdraaien voor de kosten. Dat is een van de maatregelen die we kunnen treffen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het falende e-governmentbeleid van diverse lokale besturen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Wachter tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het falende e-governmentbeleid van diverse lokale besturen.

Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag bestaat uit twee delen. Enerzijds worden de lokale besturen geconfronteerd met een enorme toename van het elektronisch verkeer. Anderzijds stellen we uit cijfers en onderzoeken vast dat slechts de helft van de Vlaamse gemeenten tijdig de vragen beantwoordt die de burgers via elektronische weg aan de lokale besturen stellen.

Het multimediatijdschrift Netwerk heeft onlangs onderzocht wat het e-governmentbeleid binnen de lokale besturen precies betekent. Daarbij is nagegaan in welke mate websites zijn geïmplementeerd in het beleid. Ook het e-mailverkeer, de bereikbaarheid, de klantvriendelijkheid, enzovoort, zijn onderzocht.

Dit onderzoek heeft een aantal pijnpunten blootgelegd. Bij tal van lokale besturen ontbrak het aan snelheid, bereidwilligheid en zelfs beleefdheid wanneer gedurende het onderzoek twee fictieve burgers een gerichte vraag om informatie stelden. 118 gemeenten beantwoordden slechts een van de twee vragen, 39 andere gemeenten hebben nooit een antwoord gegeven. Bovendien blijkt dat een achttal gemeenten e-mailadressen vermelden die niet bestaan.

Deze vaststellingen zijn opvallend te meer omdat elke burger recht heeft op informatie, hoe die ook wordt verstrekt. Informatie wordt steeds meer gevraagd via elektronische weg, en dat zal in de toekomst nog toenemen. Blijkbaar hebben de lokale besturen echter wat moeite om zich aan te passen aan de snelheid van het elektronisch verkeer.

Mijnheer de minister, zult u concrete stappen ondernemen om de Vlaamse gemeenten te stimu-

leren om een actiever en gericht e-governmentbeleid te voeren? Hebt u in dat kader al overleg gepleegd met de VVSG? Zult u overleg plegen met uw federale bevoegde collega's zodat centrale initiatieven kunnen worden genomen om dit probleem weg te werken? Denkt u aan alternatieve hulpmiddelen voor lokale besturen om tegemoet te komen aan hun elektronisch probleem?

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw De Wachter. Onlangs heb ik ook aan minister Bourgeois een aantal vragen gesteld over e-government. We moeten deze vraag dan ook in een groter geheel bekijken.

De studie bewijst dat de achterliggende structuur eveneens gestoeld moet zijn op een e-governmentproject, zeker voor wat de lokale besturen betreft. Intussen zijn we volop bezig met de elektronische identiteitskaarten. Voor de gemeenten zullen dan ook heel wat toepassingen mogelijk worden. Momenteel worden in verschillende gemeenten informatievergaderingen gehouden door Fedict, de federale overheidsdienst Informatie- en Telecommunicatietechnologie. Zij leggen uit welke toepassingen mogelijk zijn met de elektronische identiteitskaart.

De vraag over het e-governmentbeleid van de lokale besturen moet in een ruimer kader worden bekeken, meer bepaald binnen het Vlaams e-governmentbeleid. Volgens bepaalde opties zou het elektronisch loket van een gemeente kunnen dienen voor heel de Vlaamse administratie. Dat lijkt me een grote uitdaging die veel dichterbij de burger staat. De weg naar de lokale website van de gemeenten is voor de burger doorgaans makkelijker te vinden dan de achterliggende structuur van de Vlaamse administratie. Misschien is hier wel een perfecte samenwerking tussen de verschillende niveaus mogelijk.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Ik probeer mijn antwoord binnen een ruimer kader te plaatsen. Enerzijds bepleiten we in Vlaanderen de autonomie van de gemeenten. Anderzijds willen we de gemeenten sturen en enigszins bevoogdend optreden.

Keulen

Ik was geschokt door de resultaten van het onderzoek van Netwerk waaruit blijkt dat sommige mensen in het ongewisse worden gelaten. Ik vind het uitermate dom dat een gemeentebestuur een vraag of klacht onbeantwoord laat. Vanuit het principe van behoorlijk bestuur kan men dat niet maken. Bovendien is het politiek gezien heel dom. Een goed gemeentebestuur moet duidelijk communiceren en kan daarmee zijn voordeel doen. De burgers maken vaak waardevolle opmerkingen. Het bestuur kan daarop inspelen en maatregelen nemen of initiatieven ontwikkelen om op bepaalde noden en vragen ad rem te reageren. Het bestuur kan daar alleen maar bij winnen. Als het bestuur een andere koers vaart of andere klemtonen legt, dan moet dát worden gecommuniceerd. De burger apprecieert duidelijkheid. Geen reactie geven speelt in het nadeel van het bestuur. Daarom vind ik dat niet ik de opportuniteitstoets moet doen, maar de gemeente zelf.

Wie geen antwoord krijgt op zijn mails, moet daarmee naar de gemeenteraad stappen. Hij moet de schepen, de burgemeester of de verantwoordelijke voor het e-beleid ondervragen. Een onbestaand e-mailadres doorgeven is natuurlijk een manier om geen klachten te krijgen. Dit moet op het lokale niveau worden rechtgezet. We hebben het zo vaak over autonomie en subsidiariteit. Die principes moeten we hierop toepassen. Wie de burger in het ongewisse laat, zal op 8 oktober 2006 de prijs daarvoor betalen. De Vlamingen – van Voeren tot Blankenberge – willen een behoorlijk bestuur.

De Vlaamse overheid kan ter zake wel ondersteunend optreden. Dat is ook mijn intentie. Zo bevatten zowel de startpagina van de webstek van de Vlaamse overheid als de webstek van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden links naar onder meer de gemeentelijke webstekken. Er moet nog meer mogelijk zijn. Ik ben van plan om in samenwerking met minister Bourgeois, verantwoordelijk voor e-government, initiatieven te ontplooiën die het e-government bij de lokale besturen de nodige stimulansen kunnen geven. Een stuurgroep met onder meer de VVSG zal worden opgericht. Deze zal zich buigen over de te ontwikkelen initiatieven. Er worden enkele concrete mogelijkheden onderzocht. Ik ben gewonnen voor e-government. Wie dat alleen voor de vorm

presenteert, is niet alleen grof en ongeleefd, maar getuigt ook van onbehoorlijk bestuur. Ik kan de gemeenten niet verplichten om te antwoorden op een brief. Ik vind het dom als ze het niet doen. Ze brengen zichzelf schade toe want de burger vergeet dat niet.

Het gebruik van e-mail heeft de situatie natuurlijk helemaal veranderd. We krijgen veel meer mails dan we vroeger brieven kregen. Voor een brief kregen we een maand tijd. Voor een fax kregen we nog een week. Nu gaat het allemaal nog veel sneller. De mensen verwachten bijna binnen 24 uur een reactie. De verwachtingen liggen erg hoog.

In het gemeentedecreet staan twee nieuwigheden. De burger krijgt de mogelijkheid om verzoekschriften in te dienen en heeft recht op een antwoord pro of contra binnen 3 maanden. Zelfs als het antwoord negatief is, is er geen reden om niet te communiceren. Met een consistente visie over bijvoorbeeld het verkeersarm maken van een wijk kan men gerust naar buiten komen. Van drie of vier gezinnen krijgt men misschien geen applaus, maar de meesten zullen dat appreciëren.

Ten tweede moet er in iedere gemeente een ‘klachtenbehandelaar’ komen. Ik wil dat niet koppelen aan voorwaarden, maar de mensen moeten een aanspreekpunt hebben voor vragen, problemen en voorstellen. Sommige burgers denken heel constructief na over hun gemeente.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. U wilt niet optreden als controlerende overheid. Dat is ook niet de bedoeling. U hebt aangehaald dat er meer overleg moet komen en een soort wisselwerking tussen de hogere overheden en de lokale besturen. Dat kan onder meer voor de invulling van websites. Dat is zeer belangrijk. De afgelopen maanden heb ik ondervonden dat de vraag naar afstemming bij alle niveaus zeer groot is. Momenteel bestaat er geen duidelijk zicht op mogelijke verbeteringen. Dat is het grootste probleem.

Het is natuurlijk aan de besturen zelf om hun verantwoordelijkheid op te nemen om te antwoorden of niet. Het is al aangehaald, vroeger kwamen de brieven met de post. Ze waren veel zichtbaarder

De Wachter

dan mail. De lokale bestuurder heeft niet altijd zicht op de binnenkomende post. Dat is een probleem. We zitten in een overgangsfase. Er is een toevloed van e-mails terwijl het gebruik van e-mail niet overal ingeburgerd is. Ook ambtenaren hebben nog een mentaliteitswijziging nodig. Een e-mail van een burger is even belangrijk als een brief. Er is nog veel werk aan de winkel.

U wilt niet sturend optreden. Ik denk dat er een enorme nood bestaat aan een informatieambtenaar voor het lokale bestuur. Die functie wordt hoe langer hoe belangrijker op alle bevoegdheidsdomeinen.

Minister Marino Keulen: De klachtenbehandelaar zal die functie vervullen, mevrouw De Wachter. We praten nu alsof heel Vlaanderen overloopt van de mails, maar slechts 35 percent van de bevolking maakt er gebruik van. Een bepaalde categorie zal er nooit toe komen om te mailen. Veel senioren zien de telefoon als communicatiemiddel wel zitten, maar zullen geen pc meer aanschaffen. Voor hen is een aanspreekpunt van groot belang. Dat zit in het nieuwe ontwerp van decreet.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: U gaat me dus geen brief schrijven om te zeggen wat ik moet doen. Ik ben het helemaal eens met de vraagstellers, maar de gemeentebesturen zijn toch zelf verantwoordelijk voor de communicatie met hun burgers?

Minister Marino Keulen: Een verstandig gemeentebestuur laat de mensen niet op hun honger zitten en reageert.

De heer Francis Vermeiren: Een burgemeester moet zich daarmee bezighouden. Sommigen zijn met andere zaken bezig.

De heer Norbert De Batselier: Een mail is vaak aan tien of meer adressen gericht. Dan voelt niemand zich aangesproken. E-mailen is een ziekte geworden. Het is makkelijk om slechts één brief te schrijven en aan tien mensen te richten met één toets. Wie moet er dan reageren? Als een ambtenaar de adressenlijst ziet, denkt hij wellicht dat zijn collega zal reageren, en dan reageert niemand.

Minister Marino Keulen: In ons ontwerp van gemeentedecreet hebben we het over het diensthoofdenmodel. Wekelijks moet er met de secretarissen worden overlegd en beslist. In het kabinet gebeurt dat ook. Werkzaamheden worden zo geregeld dat mensen worden geresponsabiliseerd. De voorzitter heeft gelijk. Achteraf kan de afzender stellen dat iedereen is aangeschreven, maar het zwakke punt is wel dat het om een anonieme in plaats van een individuele aanpak gaat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het wegwerken van de financiële discriminatie waarvan Vlaamse verenigingen in de Rand het slachtoffer zijn

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het wegwerken van de financiële discriminatie waarvan Vlaamse verenigingen in de Rand het slachtoffer zijn.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, we hebben de verklaring van de minister-president van 18 mei eens vergeleken met de tekst van het regeerakkoord van juni 2004. We hebben vooral de paragrafen over de Vlaamse Rand eens onderzocht. Zo hebben we vragen ter verduidelijking over de financiële discriminatie waarvan Vlaamse verenigingen in de Rand het slachtoffer zijn. De afgelopen periode, toen het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde in de actualiteit stond, verschenen in de pers getuigenissen die aantonen dat Vlaamse verenigingen in de faciliteitengemeenten zowel inzake financiële behandeling als inzake het ter beschikking stellen van infrastructuur nogal eens worden benadeeld. Heel wat jeugdverenigingen krijgen geen gemeentelijke subsidies. De Jeugdraad van Wemmel, die zes Nederlandstalige jeugdverenigingen overkoepelt, wordt niet erkend. Het gemeentebestuur wil geen subsidies aan Vla-

Van Nieuwenhuysen

mingen geven en verschuilt zich achter het standpunt dat het enkel tweetalige initiatieven subsidiëert. De Vlaamse jongeren van Wommel moeten zelf instaan voor de huur en het onderhoud van het jeugdcentrum door middel van benefietacties en ook dankzij een toelage vanwege de vzw De Rand.

Ongeveer zeven jaar geleden hebben Vlaamse jongeren van Sint-Genesius-Rode een eigen jeugdhuis opgericht. Ze wilden in hun gemeente die alsmear meer verfranst een eigen plek. De gemeente weigert hen te ondersteunen. Ook in Rode ondervinden Nederlandstalige sociaal-culturele verenigingen problemen als ze gebruik willen maken van de gemeentelijke infrastructuur. Hetzelfde gebeurt in Wezembeek-Oppeem. En er zijn nog meer voorbeelden aan te halen. Ik neem aan dat de heer Van Eyken er ook zou kunnen opsommen.

Naast het probleem van de subsidiëring is er het probleem van de niet-erkenning van de gemeentelijke jeugdleden in de zes faciliteitengemeenten. Daar wordt iets aan verholpen door de Vlaamse jeugdleden, die daarin worden bijgestaan door de vzw De Rand. Ze stellen zelf een jeugdbeleidsplan op, en op basis daarvan ontvangen ze een gedeelte van de subsidies die ze normaal zouden moeten krijgen. Dat is en blijft echter een noodoplossing. Sommige gemeenten stellen geen cultuurbeleidsplan op, zodat sociaal-culturele verenigingen heel wat steun mislopen. In Wommel zou het om een verlies van 75.000 euro gaan. Dat is toch heel wat meer dan de 6.500 euro die de vzw De Rand als compensatie ter beschikking stelt. Dat bedrag moet overigens onder 55 verenigingen worden verdeeld.

In de regeringsverklaring van 15 mei wordt aangekondigd dat men strikt zal optreden tegen de discriminatie van Vlaamse verenigingen door gemeentebesturen. Dat roept natuurlijk de vraag op waarom dit al niet eerder is gebeurd. Ik heb altijd begrepen dat dit niet kon omdat men daartoe niet over de nodige wettelijke middelen beschikte. Ik ben dus benieuwd hoe u de bestaande discriminaties uit de wereld wilt helpen, en op welke juridische basis u dat zult doen. Of beschikt u over andere middelen om dat doel te bereiken? Houdt de verbintenis van de Vlaamse Regering in dat ook tegen de niet-erkenning van jeugdleden en de financiële gevolgen daarvan zal worden opgetreden? Hoe zal dat dan gebeuren?

Het intrigeert me dat de regering aankondigt te zullen optreden tegen die financiële discriminatie van Vlaamse verenigingen, maar in hetzelfde document stelt dat de verenigingen via de vzw De Rand blijvend zullen worden ondersteund. Mag ik daaruit afleiden dat u de kans op slagen wat het eerste betreft erg laag inschat, of gaat het over de beide acties tegelijk: zult u tegelijk optreden tegen die discriminatie en bijkomende steun geven aan de Vlaamse verenigingen? Of gaat u eerst proberen die discriminatie uit de wereld te helpen?

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, ik wilde graag nog een paar bedenkingen toevoegen aan deze interessante vraag. Donderdag aanstaande worden er in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand trouwens een hele reeks vragen gesteld die betrekking hebben op de toetsing van de bijkomende regeringsverklaring. Ik vind het heel goed dat deze onderwerpen aan bod komen in deze commissie. Ik heb altijd gevonden dat de onderwerpen die we typisch behandelen in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand soms nog veel beter tot hun recht komen wanneer ze eens worden besproken in de algemene functionele commissies, omdat zo een grotere gevoeligheid voor deze problematiek totstandkomt. Wel heeft dit tot gevolg dat we nu onze aandacht voor De Rand op verschillende plaatsen uiten, maar dat is des te beter.

Ik wil geen afbreuk doen aan het betoog van de heer Van Nieuwenhuysen. Hij heeft het vooral over de jeugdverenigingen. Dat is terecht. Er zijn inderdaad problemen terzake. Wel wil ik erop wijzen dat de problematiek enigszins verschilt naargelang het gaat over de jeugdverenigingen of over het cultuur- en sportbeleid. Net dankzij het decreet inzake het lokaal jeugdwerk is de Vlaamse Gemeenschap in staat om een wat meer rechtstreekse relatie met de jeugdverenigingen te hebben en dus de gemeenten te omzeilen. De geschetste voorbeelden zijn juist, maar de problemen lijken me zelfs nog iets prangender wanneer het gaat over Cultuur en Sport. Traditioneel is de weg via de gemeenten veel noodzakelijker. We kunnen lang praten over hoe dat komt, maar dat probleem is alleszins zeker van tel wanneer het gaat over Cultuur en Sport, net zozeer als bij jeugdverenigingen. De vraagsteller heeft niet het omgekeerde beweerd, maar ik wil dit extra beklemtonen, daar hier de mogelijkheden van een

Vanackere

gemeente om niet mee te werken met de prioriteiten van de Vlaamse Gemeenschap groter zijn. Vandaag kunnen de jeugdverenigingen zonder via de gemeente te moeten gaan een jeugdwerkbeleidsplan opstellen. Ze worden daarbij inderdaad geholpen door de vzw De Rand, wat deze problematiek deels kan helpen opvangen. *(Opmerkingen van de heer Luk Van Nieuwenhuysen)*

Ik ben niets aan het toedekken of terzijde aan het schuiven. Ik ben niet aan het zeggen dat u ongelijk hebt. Net als u ben ik geïnteresseerd in het antwoord dat de minister zal geven, maar ik wil benadrukken dat ik ook zeer geïnteresseerd ben in zijn antwoord wanneer het gaat over sport en cultuur. Ik heb immers de indruk dat een onwillige gemeente daar nog meer stokken in de wielen kan steken, indien ze dat wil.

Het grote probleem is inderdaad dat Vlaanderen een sectoraal beleid voert ten aanzien van de gemeenten. Waar we bij het jeugdbeleid veeleer verenigingen steunen, steunen we bij sport en cultuur vooral ambtenaren. We betalen daar ambtenaren. Als we dan niet in staat zijn de gemeente als partner te hebben, dan hebben we een probleem. Dat is trouwens de reden waarom ik een paar overwegingen wil maken over de voogdij. Ik vind het goed dit net in deze commissie te kunnen doen.

Er is ook in deze commissie een discussie gevoerd over de geormerkte subsidies: dat zijn subsidies van de Vlaamse Gemeenschap met een heel duidelijk doel. Daarbij krijgt de gemeente geld op voorwaarde dat ze het besteedt aan een heel bepaald doel, zoals bijvoorbeeld bibliotheekwerk. Ik weet dat er hier veel voorstanders zitten van meer gemeentelijke autonomie. Zij vinden dat de gemeenten meer in staat moeten zijn om hun geld zelf te beredderen.

Zonet heeft hier een commissielid dat ook burgemeester is, erop gewezen dat burgemeesters zelf hun verantwoordelijkheid in tal van aangelegenheden moeten nemen. Als we komaf maken met de geormerkte subsidies om ervoor te zorgen dat de gemeenten zelf naar best vermogen een beleid voeren, dan ontnemen we aan de Vlaamse Gemeenschap de kans om de gemeenten te sturen

op het vlak van Sport, Cultuur, en dus ook Jeugd. Ik ben een groot voorstander van het behoud van geormerkte subsidies.

CD&V was niet betrokken bij de Lambermontakkoorden. Het is jammer dat er ten aanzien van de zes faciliteitengemeenten ten gronde geen andere vorm van voogdij mogelijk is dan die die geldt voor het hele Vlaamse Gewest. De voogdijregels die worden gehanteerd voor Sint-Niklaas of Zwalm, zijn precies dezelfde als die voor Wezembeek-Oppem. Ik blijf dat betreuren. In sommige gevallen zou de voogdijoverheid beter gewapend moeten zijn.

Het gaat trouwens niet enkel om dat fameuze gelijkheidsbeginsel. Daarnaast is er in het Lambermontakkoord ook het zogenaamde standstill-principe. Zo worden ons een aantal middelen ontnomen. Dat is jammer.

Mijnheer de minister, een deel van de verklaring waarom de Rand soms bevoegd is en soms niet, is gelegen in de asymmetrie tussen Jeugd enerzijds en anderzijds Cultuur en Sport, waar de Vlaamse Gemeenschap ook vroeger al op een andere manier haar bevoegdheid heeft uitgeoefend.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mijnheer de voorzitter, als het klopt wat de vraagstellers zeggen, dan moet minister Keulen de nodige druk uitoefenen om daar iets aan te doen. Ik heb echter niet graag dat de betrokkenen sowieso een bepaald label opgekleefd krijgen. Ik weet waarover ik spreek.

Ik ben in Wemmel erevoorzitter van een Nederlandstalige vereniging met 1.000 leden. Het is de belangrijkste vereniging van de gemeente. Al 20 jaar lang heb ik er nog geen woord Frans horen spreken. Tijdens de toespraken wordt het gemeentebestuur steeds bedankt voor de steun die ze geeft.

Uiteraard moet erop worden toegezien dat er geen discriminaties bestaan in de Nederlandstalige faciliteitengemeenten. Als er wantoestanden bestaan, dan moeten die onmiddellijk worden weggewerkt. Men mag de besturen echter niet zomaar veroordelen. Op die manier wordt de Vlaamse zaak immers niet gediend.

De heer Joris Van Hauthem: Waarom staat dat dan zo in de regeringsverklaring?

De heer Francis Vermeiren: Mijnheer Van Hauthem, ik ben alleen verantwoordelijk voor wat ik zelf zeg. Ik zeg u dat er in de belangrijkste Nederlandstalige vereniging van Wemmel geen vuiltje aan de lucht is. Ze prijst het gemeentebestuur voor de hulp die ze geeft.

Terecht hebben we in deze commissie een Vlaamse reflex. We moeten er wel op letten dat we niet steeds het een met het ander verwarren. Als er goede zaken gebeuren, moeten we dat ook zeggen. Ik weet waarover ik spreek.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de voorzitter, er is volgens mij inderdaad geen tegenstrijdigheid tussen het toezicht op het beleid enerzijds en het geven van een aantal opdrachten aan vzw De Rand anderzijds. Die opdrachten kunnen erin bestaan correcties door te voeren of initiatieven te nemen als de gemeente in gebreke blijft. Niets weerhoudt ze ervan om bijkomende initiatieven te nemen.

Het engagement is duidelijk. De nodige financiële middelen zullen daarvoor worden vrijgemaakt.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, iedereen heeft dezelfde bedoeling, namelijk de regeringsverklaring van anderhalve week geleden, waarvoor we de goedkeuring hebben gekregen van het Vlaams Parlement, te operationaliseren. Ik wil me daarvoor inzetten voor wat het Binnenlands Beleid, maar ook voor wat Wonen, Huisvesting, Vlabinvest, enzovoort, betreft. U mag van mij niet minder verwachten.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, de Vlaamse Regering heeft in haar regeringsverklaring van 18 mei 2005 inderdaad gesteld dat de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur strikt zal optreden tegen de mogelijke financiële discriminatie van Vlaamse verenigingen door gemeentebesturen. De Vlaamse Regering zal ook de mogelijkheden van de vzw De Rand om verenigingen of initiatieven in dit kader rechtstreeks te ondersteunen, versterken. Ik zie dus geen tegenspraak tussen deze beide aangekondigde initiatieven.

De Vlaamse Regering wil enerzijds onderzoeken in welke mate Vlaamse verenigingen eventueel financieel gediscrimineerd zouden worden door sommige gemeentebesturen, om op basis daarvan dan vervolgens initiatieven te nemen om dat tegen te gaan. Intussen wil zij ook nagaan in hoeverre een rechtstreekse ondersteuning via de vzw De Rand verbeterd kan worden. Beide initiatieven sluiten elkaar zeker niet uit.

Een vermeende financiële discriminatie kan enkel worden beoordeeld op basis van een onderbouwd dossier, samengesteld na een deskundig onderzoek. In uitvoering van het regeerakkoord belast ik de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant daarmee en vraag ik hem mij daarover een rapport te bezorgen. Hij kan daarvoor gebruik maken van de gemeentebegrotingen en -rekeningen. Ik vraag hem ook mij een overzicht te bezorgen van alle toelagen aan verenigingen – zowel Nederlandstalige als Franstalige – en om de gemeenteraadsbesluiten waarin gemeentelijke subsidiereglementen werden vastgesteld, op te vragen in het kader van dat onderzoek. Dat is nodig om te kunnen discussiëren op basis van feiten. Anders komen we niet verder dan een theoretisch debat.

In functie van de resultaten zal ik dan nagaan of maatregelen nodig zijn. Als rechtsgrond om op te treden beschikt de Vlaamse Regering over het decreet van 1993 inzake het administratieve toezicht op de gemeenten. Het is al gebeurd dat de gouverneur begrotingsposten waarin subsidies aan uitsluitend Franstalige verenigingen staan, schorst. Rekeningen zijn wat dat betreft nog duidelijker. Het gaat dan immers om de echte uitgaven. Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het debat zou meer dan nu moeten worden gevoerd op basis van de rekeningen. De begroting is een raming. De rekening geeft de feiten weer. Er bestaat nogal eens enige discrepantie tussen de beleidsdoelstelling in de begroting en de feiten. De rekening kan worden geschorst of geschrapt zodat de uitgave niet kan worden gedaan of eventueel moet worden teruggevorderd.

Het administratief toezicht is de jongste jaren aanzienlijk ingeperkt. Op de meeste beslissingen is enkel een facultatief algemeen toezicht van toepassing. Maar eenieder beschikt over de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Ook verenigingen in de Vlaamse Rand kunnen klachten indienen wanneer ze van oordeel zijn dat ze worden gediscrimineerd. Ze kunnen zowel bij de gouverneur

Keulen

als bij mijzelf of mijn administratie worden ingediend. Er wordt dan telkens een onderzoek ingesteld.

Mijnheer Vanackere, in dit verband wil ik er ook op wijzen dat wat de specifieke materies zoals Cultuur, Jeugd en Sport betreft, de bevoegdheid om op te treden ook kan zijn opgenomen in een specifieke regelgeving. Die regelgeving kan eventueel ook bepalen dat de functioneel bevoegde minister maatregelen kan nemen.

Mijnheer de voorzitter, voor ik minister werd, hield ik me veel bezig met materie over Jeugd. Ik ken ze dan ook vrij goed. Buiten de gemeente om konden verenigingen 80 percent van de subsidies bekomen. Deze situatie was voor hen niet nadelig. Die regeling was trouwens niet alleen bedoeld voor De Rand, de faciliteitengemeenten of de taalgrensgemeenten. Er waren in Vlaanderen ook gemeentebesturen die vonden dat de jongeren maar tevreden moesten zijn met hun situatie. Vroeger moest immers ook alles op eigen kracht worden gedaan. Om die passiviteit van het gemeentebestuur te ondervangen, konden de randgemeenten die werden ondersteund door vzw De Rand een dossier indienen.

Ik stel echter vast dat in veel van die decreten de sanctiemogelijkheid ontbreekt. In een decreet kan bijvoorbeeld staan dat er een jeugdraad moet zijn. Als dat niet het geval is, dan kan daar echter niet tegen worden opgetreden. De betrokken commissies zouden dat moeten opvolgen. *(Opmerkingen)*

Ofwel wil men dat, ofwel wil men dat niet. Ik ben zelf een communalist. Ik ben een groot voorstander van autonomie. Als er geen sancties zijn opgenomen, dan kan ik ook niet optreden.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, u verwijst naar de sector van de jeugdraden. In dat verband legt het decreet van 14 februari 2003 houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid inderdaad in artikel 10, paragraaf 1, aan de gemeenten de verplichting op om ten minste één jeugdraad op te richten of te erkennen. De concretisering van dit decreet is de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Cultuur. Ik neem aan dat hij de nodige initiatie-

ven neemt om na te gaan in welke mate sommige besturen in gebreke blijven. Indien nodig zal ik op basis van zijn bevindingen en in onderling overleg onderzoeken welke maatregelen er moeten worden getroffen om het decreet correct uit te voeren.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, ik begrijp het niet goed. In de regeringsverklaring staat dat de discriminaties waarvan verenigingen in De Rand het slachtoffer zijn, zullen worden aangepakt. Als ik u goed heb begrepen, hebt u op dit ogenblik geen weet van vermeende discriminaties. Alles moet blijkbaar nog worden bestudeerd. Beter laat dan nooit, zou ik zeggen. Toch is het eigenaardig dat er in de regeringsverklaring zaken worden geponeerd, waarvan achteraf wordt gezegd dat men niet zeker is dat ze bestaan. Toch zijn er getuigenissen van mensen ter plaatse die zeggen dat er discriminaties zijn. We zullen dat onderzoek afwachten.

Mijnheer de minister, hoe zal men een en ander afdwingen als er bepaalde vaststellingen worden gedaan? Ik verwijs naar een gebeurtenis van een aantal jaren geleden. Toen werd door de gouverneur een rekening voor onwettelijke oproepingsbrieven van de gemeente Sint-Genesius-Rode geschorst of nietig verklaard. Daar is verder niets meer mee gebeurd. Normaal gezien had Rode de kosten voor die uitgaven moeten terugbetalen aan de federale overheid. Dat heeft ze nooit gedaan. Ik heb dan ook veel vragen bij de afdwingbaarheid.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Nieuwenhuysen, het debat moet op een eerlijke manier worden gevoerd. Ik had het daarnet over het onderzoek over de gemeentebegrotingen, rekeningen en gemeenteraadsbeslissingen over de toelagereglementen dat door de gouverneur zal worden uitgevoerd. Als er klachten zijn, dan treden onze diensten in werking om te onderzoeken of ze gegrond zijn. Uiteraard moet het gaan om feiten.

Men kan een klimaat creëren waarbij de indruk wordt gegeven dat men passief is. Als hier zaken worden aangekaart, dan probeer ik daar gevolg aan te geven. Ik tracht hierin mijn verantwoordelijkheid te nemen. Ik doe dat op basis van feiten.

Keulen

Ik sta volledig achter de regeringsverklaring van 18 mei 2005. Ik tracht mijn bijdrage te leveren. U moet ons beoordelen op basis van feiten en niet op basis van indrukken die u zelf kleurt. U bent minstens subjectief.

De heer Joris Van Hauthem: Het staat in de regeringsverklaring!

De heer Steven Vanackere: Men kan minister Keulen niet verwijten dat hij een onderzoek vraagt. Het is goed dat het Vlaams Belang tegen discriminatie is. Het politieke statement van discriminaties ten aanzien van verenigingen in de regeringsverklaring is één zaak. De bevoegde minister die daarop zegt dat hij zich wenst te documenteren is een andere. Ik krijg daar geen speld tussen, wel integendeel. Het is normaal dat hij eerst goed geïnformeerd wil zijn vooraleer hij ten strijde trekt tegen discriminaties.

Mijnheer de minister, het is een goede zaak dat u de gouverneur de opdracht zult geven om een onderzoek uit te voeren, niet alleen over de begroting maar ook over de subsidiereglementen. Ondanks het feit dat dit niet gemakkelijk is, is het wel zeer goed dat u het op die manier aanpakt. Een begroting is één zaak, een subsidiereglement een andere. Ik neem aan dat het arbeidsintensief is.

Mijnheer de minister, kunt u een idee geven van de timing? Zullen we de volgende jaren regelmatig moeten vragen of het onderzoek opschiet? Ik wil u niet vastpinnen op een bepaalde timing. Toch zou ik graag een indicatie hebben dat u hieraan een bepaalde prioriteit wilt geven. Het onderzoek moet goed gebeuren. We moeten er echter wel voor zorgen dat er geen verdragingsmechanismen optreden.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Vanackere, we willen daar werk van maken. Mijn ervaring is dat gouverneur De Witte zijn werk uitstekend doet. Hij treedt in actie als hem een opdracht wordt gegeven. We zullen dat onderzoek ook permanent voeren en de zaak systematisch opvolgen.

Ik kan u geen exacte timing geven. Het is gemakkelijk om het probleem aan te kaarten. Degenen die vertrouwd zijn met daadwerkelijk besturen,

weten echter dat het wel wat voeten in de aarde heeft voor alles uitgeklaard is. Dat geldt zeker als het gaat over het uitvloeien van subsidiereglementen. Die zijn niet altijd eenduidig geformuleerd.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: De discussie gaat eigenlijk over de regeringsverklaring, meer bepaald over het hoofdstuk inzake een sterk beleid voor de Vlaamse Rand. Mijnheer de minister, u zegt dat we niet aan sfeerschepping moeten doen. Welnu, als hier al aan sfeerschepping wordt gedaan, dan is dat in uw eigen regeringsverklaring. U zegt dat de regering streng zal optreden tegen mogelijke financiële discriminatie van verenigingen door gemeentebesturen. Daar gaat deze discussie over en niet over de rest van Vlaanderen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het voornemen van de Vlaamse Regering om de territoriale bevoegdheidsoverschrijding door een andere gemeenschap of ander gewest tegen te gaan

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het voornemen van de Vlaamse Regering om de territoriale bevoegdheidsoverschrijding door een andere gemeenschap of ander gewest tegen te gaan.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de discussie over de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde heeft te maken met het territorialiteitsbeginsel en de naleving daarvan door de Franstalige politici. Zolang de Franstalige, Brusselsese of Waalse politici in de Vlaamse Rand stemmen kunnen ronselen, hebben ze ook belang bij een sterke electorale band met de Franstaligen in

Van Nieuwenhuysen

de Rand. Mijnheer de minister, ik bespaar u de opsomming van de initiatieven die door de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest werden of worden gesteund en georganiseerd, die duidelijk passen in het beleid van de Franstaligen dat erop gericht is om zowel Brussel als Wallonië territoriaal uit te breiden. De recente uitlatingen van de heren Picqué en Van Cauwenberghe tijdens de besprekingen over de splitsing maakten dat zeer duidelijk. De heer Van Cauwenberghe heeft onlangs nochtans verklaard dat hij het territorialiteitsbeginsel erkent maar niet vooraleer de corridor met Brussel is verwezenlijkt.

– *Mevrouw Marleen Vanderpoorten treedt als voorzitter op.*

Op 18 mei verklaarde minister-president Leterme dat alle middelen zullen worden aangewend om de territoriale bevoegdheidsoverschrijdingen door een of ander gewest tegen te gaan. Ik ben zeer benieuwd hoe de regering dat denkt te doen. Tot dusver is daar nog niet veel van terechtgekomen. Zo is er het voorbeeld van de subsidies die de Franse Gemeenschap verstrekke aan het blad Carrefour. Na juridische demarches van de Vlaamse Regering werd die steun door het Arbitragehof vernietigd. Nu wordt die steun onder een andere vorm voortgezet. De Franse Gemeenschap subsidieert net zoals vroeger allerlei initiatieven die nu echter beter worden gecamoufleerd in de begroting.

Er zijn niet alleen voorbeelden uit de Vlaamse Rand. Ik verwijs naar een aantal Waalse initiatieven in Voeren die ofwel door het Waalse Gewest ofwel door de Franse Gemeenschap worden gesubsidieerd.

Tot nu toe beperkte de Vlaamse Regering zich tot de vaststelling dat aangezien in de begrotingen van het Waalse Gewest of de Franse Gemeenschap geen of niet langer een uitdrukkelijke verwijzing naar die subsidies terug te vinden is, ze machteloos moest toekijken op de gang van zaken. De regeringsverklaring van 18 mei geeft aan dat daar verandering in zal komen. Mijnheer de minister, wat mogen we verstaan onder 'alle middelen' die zullen worden aangewend om de territoriale bevoegdheidsoverschrijdingen tegen te gaan? Hoe zult u concreet te werk gaan bij vastgestelde maar

vooral bij vermoedelijke inbreuken op het territorialiteitsbeginsel? Zijn er middelen die de Vlaamse Regering tot nu toe niet heeft gebruikt en die ze in de toekomst zal gebruiken?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Ik ben verheugd dat de collega's van het Vlaams Belang 14 dagen na de regeringsverklaring tot de vaststelling komen dat die verklaring effectief elementen bevat die inhoud hebben. Volgens de fractievoorzitter van het Vlaams Belang ging het 14 dagen geleden om een annex zonder inhoud bij het regeerakkoord. Er mag dus een inhoudelijk debat worden gevoerd, maar daar heeft het Vlaams Belang jammer genoeg niet aan deelgenomen. Het regeerakkoord moet inderdaad worden uitgevoerd. We zullen de evolutie in dit dossier volgen en waar nodig initiatieven nemen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: In de regeringsverklaring van 18 mei 2005 heeft de Vlaamse Regering inderdaad formeel gesteld dat zij alle middelen zal aanwenden om territoriale bevoegdheidsoverschrijding door een andere gemeenschap of een ander gewest tegen te gaan.

Deze middelen kunnen een politiek karakter dragen, zoals overleg op het Overlegcomité of de bijeenroeping van een interministeriële conferentie. Het kunnen echter ook juridische middelen zijn. Dat kan gaan van het invoeren van een belangenconflict tot het instellen van een annulatieberoep bij het Arbitragehof tegen een bevoegdheidsoverschrijding van de wetgever of decreetgever of bij de Raad van State tegen een bevoegdheidsoverschrijding door de uitvoerende macht. Het zijn die middelen waarnaar in de regeringsverklaring wordt verwezen, en waarbij elk bevoegd minister de verantwoordelijkheid draagt binnen zijn eigen bevoegdheidsdomein.

De voorbeelden van inmenging vanuit de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest in de Vlaamse Rand en Voeren betreffen de ondersteuning van het blad Carrefour, subsidies in de gemeente Voeren en subsidies aan Franstalige scholen. De ministers die in de Vlaamse Regering bevoegd zijn voor die aangelegenheden, zullen terzake de nodige initiatieven nemen, in uitvoering van de regeringsverklaring van 18 mei.

Keulen

Wat het algemeen regeringsbeleid en de relaties met de andere overheden betreft, is minister-president Letermé bevoegd. De specifieke onderwijsaangelegenheden waarnaar u verwijst, zijn de bevoegdheid van vice-minister-president Vandembroucke. Hij coördineert ook het beleid inzake de Vlaamse Rand. Ikzelf ben bevoegd voor onder meer het toezicht op de bestuurshandelingen van de gemeenten en OCMW's en het gebruik van de talen in de lokale besturen. Het is de bevoegdheid van de verschillende ministers om binnen hun beleidsdomein de eventuele inbreuken op het territorialiteitsbeginsel te sanctioneren.

Ik geef het voorbeeld van een decreet waarover in de Franse Gemeenschapsraad wordt gestemd en dat een grond kan inhouden om Franstalige verenigingen in Vlaanderen te subsidiëren. In dat geval kan het Vlaams Parlement een belangenconflict ingeroepen, voor de stemming in de Franse Gemeenschapsraad plaatsvindt. Het dossier gaat dan naar het Overlegcomité. Als de stemming al heeft plaatsgevonden, kan men zich wenden tot het Arbitragehof. De bevoegde minister moet het dossier dan inleiden bij de Vlaamse Regering die een advocaat aanduidt om te pleiten voor het Arbitragehof.

Indien het gaat om een collegebesluit of een beslissing van de gemeenteraad, dan treed ik op in het kader van het klachtentoezicht. Wanneer er op dat moment al uitgaven zijn gebeurd, dan kunnen die worden verworpen uit de begroting.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, er verandert dus niets ten opzichte van vroeger.

Minister Marino Keulen: We zullen de wet toepassen met de puntjes op de i. De regering zal hier meer dan ooit aandacht aan besteden. Wanneer het gaat over een uitvoeringsbesluit van een regering, kan de Vlaamse Regering zich wenden tot de Raad van State waarbij de bevoegde minister de procedure moet opstarten. Er wordt dan een advocaat aangeduid die de zaak moet bepleiten.

De Vlaamse Regering zal meer dan ooit met deze materie bezig zijn. Elke bevoegde minister moet

binnen zijn eigen beleidsdomein alert zijn voor problemen of overtredingen die zich kunnen voordoen. We zullen de wetgeving respecteren en verwachten hetzelfde van onze collega's aan de overzijde van de taalgrens.

De heer Luk van Nieuwenhuysen: Welke stappen zult u concreet ondernemen om de verdere subsidiëring van Carrefour via een internationale vzw tegen te gaan? Wat zult u doen tegen de subsidiëring van het Franstalige onderwijs in Voeren? Wat zult u doen tegen de Waalse subsidies aan de zogenaamde 'ferme éducative' in Voeren? Wat zult u doen tegen het Franstalige sport- en cultuurcentrum in Voeren dat door de Franse Gemeenschap wordt gesubsidieerd? Op die vragen had ik een concreet antwoord verwacht.

Minister Marino Keulen: Ik zal me bezighouden met de domeinen waarvoor ik bevoegd ben. De andere ministers zullen dat doen voor hun beleidsdomein. Zij moeten de nodige initiatieven nemen en maatregelen treffen om de wet te handhaven.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, er verandert niets. 'Alle middelen' betekent dus enkel de juridische middelen. De heer Van Nieuwenhuysen en ikzelf zetelen reeds lang in dit parlement. Wij hebben de zaak-Carrefour uitgelopen. De zaak is voorgelegd aan het Arbitragehof dat 2 jaar na de goedkeuring van de begroting van de Franse Gemeenschap de bewuste artikelen vernietigde. De subsidies waren echter al uitgedeeld. Nadien heeft het Vlaams Parlement zich nogmaals tot het Arbitragehof gericht omdat de Franse Gemeenschap de subsidies opnieuw in haar begroting opnam. Na een jaar heeft het Arbitragehof de subsidie opnieuw vernietigd die echter opnieuw reeds was uitgedeeld.

Wij reageren alleen juridisch, de andere kant reageert alleen politiek. Dat is het grote verschil.

Wanneer u het dus hebt over alle middelen, dan stel ik vast dat het enkel gaat over de middelen binnen het normale wettelijke kader terwijl u zeer goed weet dat de andere kant dat kader niet respecteert. Er staat dus wat dat betreft niets nieuws in de regeringsverklaring.

Minister Marino Keulen: De rechtsstaat moet gerespecteerd worden.

De heer Joris Van Hauthem: Dat is een heel mooi principe maar het moet aan beide kanten worden gerespecteerd en dat gebeurt niet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het onderzoek naar wettelijke mogelijkheden om het straatbeeld in de Vlaamse Rand te vernederlandsen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het onderzoek naar wettelijke mogelijkheden om het straatbeeld in de Vlaamse Rand te vernederlandsen.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, in de jongste regeringsverklaring staat dat de voorrangstatus van het Nederlands in de Rand en in de faciliteitengemeenten moet worden gerespecteerd. De regering zou de wettelijke mogelijkheden onderzoeken om de vernederlandsing van het straatbeeld effectief te verwezenlijken.

Ik hoop dat de Vlaamse Regering eerst in eigen boezem kijkt. We vragen al jaren dat in Vlaanderen de taalwetgeving op de bussen van De Lijn zou worden nageleefd. Zo moet er worden gezorgd voor eentalige Nederlandse aankondigingsborden, ook wanneer de bussen naar Brussel rijden. Ik stel echter vast dat vanuit Puurs, Aalst, Dendermonde, Halle, enzovoort nog steeds bussen naar Brussel/Bruxelles rijden. Dat is een duidelijke overtreding van de taalwetgeving. Bovendien wordt hierdoor de indruk gewekt dat de regio in een straal van 30 kilometer rond Brussel tweetalig is. Tot dusver is daar nog niets aan gedaan, ondanks de toezeggingen van de opeenvolgende ministers. De Lijn overtreedt blijkbaar liever de taalwetgeving in eigen regio dan in Brussel.

Ook de richtingaanwijzers langs de gewestwegen op het grondgebied van de faciliteitengemeenten

kunnen volgens de aanbevelingen van professor Boes perfect eentalig Nederlands zijn. Vandaag staan daar echter nog steeds tweetalige borden.

In 2000 formuleerde professor Boes een aantal aanbevelingen in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant met als doel het straatbeeld in de Vlaamse Rand te vernederlandsen. Aanvankelijk was de vorige regering van plan om die aanbevelingen ook toe te passen. Tijdens de tweede helft van de legislatuur is de regering daar echter op teruggekomen. Nu wordt verklaard dat de vernederlandsing van het straatbeeld opnieuw moet worden nagestreefd. Daartoe moet opnieuw een expert worden aangesteld, zo blijkt uit de regeringsverklaring. Wat zal die persoon moeten doen? Zal het een soort arbitrage worden tussen de stellingen van professor Boes en meester Staels, de huisadvocaat van de Vlaamse overheid die, zo blijkt uit uw antwoord van 1 februari, de uitvoering van de aanbevelingen niet ziet zitten?

Mijnheer de minister, hoe zal de opdracht van de expert worden geformuleerd? Hoeveel tijd krijgt de expert om die opdracht uit te voeren? Wat gebeurt er met de aanbevelingen van die expert indien blijkt dat die stuiten op Franstalig ongenoegen? Krijgen we dan hetzelfde scenario als met de studie-Boes waarbij sommige ministers geneigd zullen zijn om de aanbevelingen over te nemen en anderen niet?

Mijnheer de minister, in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van 19 november kondigde u aan dat de Vlaamse Regering overleg zou plegen om een standpunt te bepalen in deze aan gelegenheid, 'gelet op de tegenstrijdige interpretaties'. Op 1 februari moest dat overleg nog beginnen. U zei toen dat het op 18 februari zou plaatsvinden. Ik vermoed dat toen is beslist een expert aan te stellen die de mogelijkheden nog eens zal bekijken, wellicht toen nog met de bedoeling om de zaak voor zich uit te schuiven. Uiteindelijk is een ander terechtgekomen in de regeringsverklaring van 18 mei, misschien wel om het aantal maatregelen voor de Rand wat aan te dikken. Misschien vergis ik me, maar dan zult u dat ongetwijfeld tegenspreken.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Ik wil hier even herhalen waarom onze fractie de conclusies van de studie-Boes steunt. De studie heeft betrekking

Vanackere

op de juiste draagwijdte van de faciliteiten, meer bepaald wat artikel 24 van de bestuurstaalwet inzake berichten en mededelingen aan het publiek betreft. Professor Boes verklaart 'dat mededelingen aan het publiek door plaatselijke diensten die gevestigd zijn in de Randgemeenten betrekking hebben op de bekendmaking van gegevens in het belang van de eigen inwoners van de gemeente. De faciliteiten die zijn toegekend, zijn dus in het belang van de eigen inwoners van de gemeente'.

Op grond daarvan concludeert professor Boes 'dat berichten en mededelingen die uitgaan van de gemeente of van een plaatselijke dienst die in de gemeente is gevestigd of van een andere dienst via de bemiddeling van die gemeente, en die zich richten tot alle inwoners van die gemeente, in hun algemeenheid, overeenkomstig artikel 24 van de bestuurstaalwet in de twee talen gesteld worden'.

Hij vervolgt: 'Maar wanneer de berichten en mededelingen tot een ruimer publiek gericht zijn dan enkel de inwoners van de gemeente, dan is op grond van een restrictieve' – maar wat mij betreft een correcte – 'toepassing van de wetgeving inzake de faciliteiten, die immers beperkt is tot de eigen inwoners, artikel 24 van de bestuurstaalwet niet van toepassing. De algemene regel geldt dan dat die berichten en mededelingen enkel in het Nederlands gebeuren.'

Ik zeg dit nog eens, niet omdat ik denk dat ik hiermee iets toevoeg aan de kennis van de commissieleden, maar omdat ik het nodig vind om de argumenten van professor Boes te onderstrepen. Hij heeft een heel accurate, juridische reden. Hij stelt de regeling van de tweetaligheid niet in vraag, maar die is niet van toepassing op mededelingen die meer mensen betreffen dan de inwoners zelf. Het is heel simpel: straatnaamborden en richtingsaanwijzers zijn niet alleen voor de inwoners van een gemeente bedoeld, net de niet-inwoners hebben die borden het hardst nodig. Daarom wil CD&V – en ik meen ook de N-VA – de conclusies van professor Boes volgen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Dames en heren, mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik wil iets rechtzetten. Ik heb destijds geen standpunt ingenomen, ik heb enkel de problematiek omschreven.

De heer Vanackere verwijst naar professor Boes, maar die staat eigenlijk min of meer geïsoleerd met zijn standpunt. De VCT houdt zich specifiek met deze materie bezig. Ze heeft op professor Boes na unaniem beslist om die stelling niet te volgen. De administratie Binnenlandse Aangelegenheden vindt dat het om een mededeling aan het publiek gaat en die moet tweetalig zijn. De heer Staelens, onze huisadvocaat, is het eens met de stelling van ABA, de auteur van de omzendbrieven-Peeters. De heer Staelens heeft het dossier van de omzendbrieven-Peeters op uitmuntende wijze bepleit bij de Raad van State. Op juridisch vlak zit de zaak zeer ingewikkeld in elkaar. Er zijn natuurlijk altijd verschillende thesen gestoeld op een verschillende basis. De rechtbank of het administratief rechtscollege moet dan uiteindelijk het verdict vellen.

Ik geef u nog het antwoord dat ik heb voorbereid. Ingevolge de ontwikkelingen betreffende de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en het daaropvolgende regeringsoverleg heeft de Vlaamse Regering in haar regeringsverklaring het volgende standpunt ingenomen: 'De voorrangstatus van het Nederlands in de Rand en in de faciliteitengemeenten dient te worden gerespecteerd. De regering onderzoekt de wettelijke mogelijkheden tot verwezenlijking van deze doelstelling in het straatbeeld en duidt daarvoor een expert aan.'

U komt andermaal terug op de studie van professor Boes met betrekking tot de vernederlandsing van het straatbeeld. We hebben daarover al met elkaar van gedachten gewisseld. U hebt daarover ook al een schriftelijke vraag gesteld waarop ik u destijds een omstandig antwoord heb gegeven, net als op uw vraag om uitleg van 1 februari 2005.

In de studie-Boes wordt voorgehouden dat straatnaamborden in de randgemeenten eentalig moeten zijn. Volgens de stelling die professor Boes in zijn studie huldigt, is een straatnaambord door zijn aard zelf niet enkel bedoeld voor de inwoners van de faciliteitengemeenten, maar voor iedereen die de gemeente aandoet. Vanuit die visie zouden de straatnaamborden niet tweetalig mogen zijn, enkel de inwoners van de faciliteitengemeenten zelf hebben immers recht op tweetalige mededelingen. Er is een duidelijk conflict tussen de twee visies.

Keulen

De stelling van professor Boes wordt dus tegengesproken door een advies van de Verenigde Kamers van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Dit advies werd omzeggens unaniem verstrekt door de Nederlandstalige en Franstalige leden samen, op één stem na in de Nederlandstalige afdeling. Ook meester Staelens, een advocaat die geregeld optreedt voor mijn administratie Binnenlandse Aangelegenheden en die door mijn ambtsvoorganger, minister Van Grembergen, om advies werd gevraagd, bevestigt de zienswijze van de VCT en stelt uitdrukkelijk dat straatnaamborden in de faciliteitengemeenten tweetalig moeten zijn. Zo niet wordt afbreuk gedaan aan de faciliteiten voor de Franstaligen.

Ik heb de Vlaamse Regering op 18 februari een uitvoerige nota bezorgd over de hele problematiek en met de diverse standpunten. Er is toen hieromtrent een gedachtewisseling geweest met als resultaat dat de zaak verder onderzocht moest worden.

Het regeerakkoord heeft dit nu geconcretiseerd. Het onderzoek zal objectief aangepakt worden door de aanstelling van een expert. Ik heb mijn administratie inmiddels opdracht gegeven de procedure in gang te zetten conform de wet op de overheidsopdrachten zodat vermoedelijk tegen het einde van de volgende maand de opdracht kan worden gegeven aan die expert. Dit moet worden geconcretiseerd binnen het kader van de wetgeving en op een manier dat we het kunnen hard maken.

We kunnen hier eindeloos over discussiëren. Voor beide thesissen bestaan wellicht objectieve argumenten, vandaar die expert. We moeten ervoor zorgen dat we stappen kunnen zetten zonder meteen te worden teruggefloten door de tegenpartij, want dan gaan we af als een gieter.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, er zijn verschillende stellingen, en u kunt momenteel de knoop niet doorhakken. U wilt de studie van de expert afwachten, want volgens u zal die doorslaggevend zijn.

Ik neem aan dat op de studie en de standpunten van die expert ook weer kritiek zal volgen. Zult u dan opnieuw een andere expert aanstellen? Ik zou de Vlaamse Regering willen oproepen om wat meer lef aan de dag te leggen en de adviezen van professor Boes – die reeds 5 jaar geleden werden geformuleerd – voluit te volgen.

Twee fracties van de meerderheid pleiten daar ook voor. Dat verheugt me. Ik hoop dat die meerderheidsfracties daar ook werk van zullen maken. Tot nu toe stonden we alleen met de moties die we hebben ingediend. Ik hoop dat dit in de toekomst verandert.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Tot mijn tevredenheid gaat de discussie niet meer over wat wenselijk is, maar over de juridische haalbaarheid. Niemand beweert nog dat het niet wenselijk zou zijn om over te gaan tot de vernederlandsing. (*Opmerkingen van de heer Luk Van Nieuwenhuysen*)

Ja, maar toch zeg ik dat eens graag. Soms moeten we stap voor stap vooruitgaan. Het is dus wenselijk en nu gaan we na of het juridisch haalbaar is. Ik heb daar begrip voor. Als we de gemeenten willen verplichten om iets te veranderen, moet dat wettelijk onderbouwd zijn. Mijnheer de minister, dit beginsel slaat ook op de gewestwegen. Voor de gewestwegen kunnen we een beslissing nemen en niemand kan ons verplichten tot iets anders. (*Opmerkingen*)

Ik begrijp dat de minister de gemeenten niets wil opleggen om vervolgens met een schorsing te worden geconfronteerd en zo nog verder van huis te geraken.

Minister Marino Keulen: Inderdaad, want dan gaan we af als een gieter. Ik volg uw thesis, laten we binnen het wettelijke kader blijven. We moeten het dossier hard kunnen maken.

De heer Steven Vanackere: Inzake de gewestwegen kunnen we wat voluntaristischer te werk gaan. Mijnheer de minister, u hebt verwezen naar de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. We mogen niet vergeten dat dit enkel een advies is.

Minister Marino Keulen: De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is wel belast met deze materie.

Keulen

Daar kunnen we niet buiten. Ook de Vlamingen waren het daarmee blijkbaar eens.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: In Wallonië worden de aanbevelingen van professor Boes sinds jaar en dag in de praktijk toegepast.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de aangekondigde omzendbrief over de interpretatie van het arrest van de Raad van State over de omzendbrieven-Peeters

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de aangekondigde omzendbrief over de interpretatie van het arrest van de Raad van State over de omzendbrieven-Peeters.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, ik kan de logica van deze regering niet altijd volgen. Ik heb verschillende keren gesuggereerd dat de regering via een omzendbrief een aantal instanties, en niet in het minst de gemeentebesturen, zou herinneren aan de bepalingen uit de taalwetgeving, waarop ze moeten letten. Tot nu toe heb ik elke keer bot gevangen. Dat was blijkbaar niet nodig.

Nu lees ik in de jongste regeerverklaring dat er op uw initiatief een nieuwe omzendbrief aan de gemeentebesturen wordt bezorgd met duidelijke instructies voor de interpretatie van de omzendbrief-Peeters na het arrest van de Raad van State van 23 december 2004. Misschien is dat wel aangewezen, nadat de Vlaamse onderhandelaars blijkbaar bereid waren om in ruil voor de splitting van Brussel-Halle-Vilvoorde onder meer die omzendbrief naar de papiermand te verwijzen. Het is zoals met de drugwetgeving: op de duur weet niemand nog wat mag en wat niet.

Mijnheer de minister, inzake de 6 randgemeenten had u me in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van 16 maart al bevestigd dat er een brief zou worden gezonden naar de gemeentebesturen van de Vlaamse Rand om hen te informeren over de draagwijdte van de arresten. Tot dusver is dat nog niet gebeurd.

Er komt nu een initiatief dat blijkbaar verder gaat dan aanvankelijk de bedoeling was, als ik mag afgaan op uw antwoord op een tweede schriftelijke vraag van 22 april. U zult een uitvoerige omzendbrief richten aan alle 308 gemeentebesturen van Vlaanderen, aan de OCMW's, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de politiezones, met kopij ter kennisgeving aan de gouverneurs. Het is niet duidelijk in hoeverre die brief nog zal beantwoorden aan de doelstelling om de gemeentebesturen te informeren over de draagwijdte van de arresten van de Raad van State van 23 december 2004, en over de problemen van de voorafgaande kennis van taalaanhoorigheid.

Mijnheer de minister, u deelde me in maart mee dat u dat specifiek in de omzendbrief zou opnemen. Zal die aangelegenheid voldoende duidelijk tot uiting komen in zo'n algemene omzendbrief? Hoe zult u erop toezien dat wordt nageleefd dat de gemeentebesturen geen taalregisters bijhouden?

Mijnheer de minister, u antwoordt op mijn meest recente schriftelijke vraag dat dit enkel kan via het algemeen administratief toezicht, en dat het dus ad hoc zal moeten gebeuren. U rekent daarvoor op de burgers die u via het klachtenrecht moeten informeren. Wilt u hen daarover sensibiliseren? Wilt u hen duidelijk maken hoe en bij wie ze daarvoor terecht kunnen? Hoe kunnen ze desgevallend weten of hun gemeentebestuur een taalregister bijhoudt? Ik kan me voorstellen dat de begunstigen, de Franstaligen uit de faciliteitengemeenten, niet meteen geneigd zijn om zich daarover te beklagen. Dat zal toch op een of andere wijze moeten worden gecontroleerd. Hoe wilt u verwezenlijken wat de opeenvolgende Vlaamse regeringen tot dusver niet hebben kunnen doen, namelijk de gemeentebesturen van een aantal faciliteitengemeenten de taalwetgeving correct laten toepassen volgens de richtlijnen van de omzendbrieven van de voormalige ministers Peeters en Martens?

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, ik heb alle vertrouwen in u en uw juridische adviseurs. We mogen geen omzendbrief maken die kan worden geïnterpreteerd als een vervanging van vorige omzendbrieven. Die valstrik zult u wellicht ook willen vermijden. We moeten duidelijk maken dat de vorige omzendbrieven, overeenkomstig de uitspraak van de Raad van State, gekwalificeerd zijn als de enige grondwettelijk juiste interpretatie van de taalwetgeving in bestuurszaken. Die moeten dus gehandhaafd blijven.

Hooguit kunnen we een omzendbrief sturen die zegt dat de vorige omzendbrieven onverkort geldig blijven. Om ervoor te zorgen dat diegenen die nog niet wisten dat de Raad van State die interpretatie heeft ondersteund, kunnen we daarin bepaalde zaken op een rij zetten. We moeten geen nieuwe carrousel op gang brengen door de vorige omzendbrieven te vervangen door een nieuwe. We moeten de vorige omzendbrieven intact houden. Dit gaat dus veeleer over een rappel van die omzendbrieven, dan over een nieuwe.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Het arrest van de Raad van State is een belangrijke troef die we moeten vasthouden. Dat heeft veel mensen aan de overzijde van de taalgrens verbluft, maar de Raad van State is wel ons hoogste rechtscollege. We hebben jaren moeten horen dat die omzendbrieven zouden worden vernietigd. De Raad van State heeft echter geoordeeld dat het om een interpretatieve omzendbrief gaat, die de wet uitlegt en geen nieuwe wet creëert, en dat het bijhouden van taalregisters, zoals in de voorbije 40 jaar gebeurde, onwettig is. Dat moeten we alleszins overeind houden.

Op een aantal punten moeten we dat verder concretiseren, zoals de oproepingsbrieven voor de verkiezingen die in het Nederlands moeten worden verstuurd, en de Franstaligen die om een Franstalige versie moeten vragen als ze dat wensen, en dat telkens opnieuw moeten doen.

We zullen de burgemeesters van de 6 gemeenten en de OCMW-voorzitters uitnodigen om te zeggen waar het op staat. We zullen daarover niet onderhandelen. De regering zal onze actie goedkeuren en dan zal ik aan die mensen medelen

hoe een en ander in de praktijk moet worden toegepast.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik heb in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag van 16 maart 2005 inderdaad aangekondigd dat ik een brief zou schrijven aan de gemeentebesturen uit de Vlaamse Rand om hen te informeren over de draagwijdte van de arresten van de Raad van State over de omzendbrieven van voormalige ministers Peeters en Martens. Vroeger was het bestuurlijk toezicht op de OCMW's een bevoegdheid van de minister van Welzijn, nu is dat toevertrouwd aan de minister van Binnenlands Bestuur.

Ingevolge de ontwikkelingen inzake de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en het daaropvolgende regeringsoverleg heeft de Vlaamse Regering thans in haar regeringsverklaring het standpunt ingenomen dat een nieuwe omzendbrief aan de gemeentebesturen zal worden bezorgd met duidelijke instructies voor de interpretatie van de omzendbrief-Peeters na het arrest van de Raad van State.

In die omstandigheden heb ik ervoor geopteerd om de brief aan de gemeenten van de Vlaamse Rand, waarover ik het had in mijn antwoord op uw vraag van 16 maart 2005, niet meer te verzenden. Het spreekt immers vanzelf dat de aangekondigde omzendbrief, uitgaande van de Vlaamse Regering, een veel grotere impact heeft dan een gewone toelichtende brief naar de gemeenten van de Vlaamse Rand. In die omzendbrief zal de Vlaamse Regering de omzendbrieven van voormalige ministers Peeters en Martens bevestigen en nader duiden aan de hand van de arresten van de Raad van State.

Aangezien het gaat over een formele omzendbrief van de Vlaamse Regering, zal die ook aan de andere Vlaamse gemeenten worden gezonden, zowel die met een faciliteitenregeling als de andere. Mijn administratie werkt momenteel aan de redactie van die omzendbrief. Het ligt in mijn bedoeling die in de komende weken aan de Vlaamse Regering voor te leggen, zoals ik in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag van 22 april 2005 heb aangekondigd.

In deze omzendbrief zal ik inderdaad ook aandacht besteden aan het verbod om de taalaanhorigheid bij te houden via een automatisch bestand of een register. Een gemeente kan en mag immers

Keulen

niet op voorhand weten wat de taalaanhorigheid is van een burger. Het toezien op het naleven van onder meer het verbod tot het houden van taalregisters zal in de eerste plaats gebeuren door de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, als commissaris van de Vlaamse Regering. Ik heb hem gevraagd om nauwgezet toe te zien op de toepassing van de arresten.

Dit toezicht gebeurt trouwens nu al, onder meer via het bijwonen door een vertegenwoordiger van de gouverneur van Vlaams-Brabant van gemeenteraadszittingen in de gemeenten van de Vlaamse Rand. Elke gemeenteraad wordt bijgewoond door een afgevaardigde van de gouverneur en die krijgt daarvan telkens een verslag. Als iemand een bijdrage doet in het Frans, dan wordt die bijdrage geschrapt. Heeft die bijdrage een beslissende invloed op de besluitvorming, dan wordt die beslissing ook geschorst en vernietigd.

Ook via de behandeling van klachten van burgers of raadsleden zal ik aandacht besteden aan een correcte toepassing van de wet, waaronder het eventueel bijhouden van een taalregister door de gemeenten. Ik zal dit ook ter kennis brengen van mijn eerste overleg met de conferentie van Vlaamse mandatarissen uit de rand, dat ik binnenkort organiseer. Die zullen me op de hoogte brengen als er toch nog zou worden gewerkt met taalregisters, zodat ik kan optreden.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, waarom moet u wachten op klachten van burgers vooraleer na te gaan of een taalregister wordt bijgehouden? Is er geen mogelijkheid om binnen de gemeentelijke administratie na te gaan of er zo'n taalregister bestaat?

Minister Marino Keulen: Dat is omdat we werken met een klachtenbus, die geldt voor de 308 gemeenten. We pleiten altijd voor autonomie en subsidiariteit. We treden inderdaad op vanaf het moment dat de klachten ons bereiken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het gebruik van het Nederlands voor uitvoerende mandaten in de gemeenten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Hauthem tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het gebruik van het Nederlands voor uitvoerende mandaten in de gemeenten.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, we hebben een heleboel vragen ingediend, niet om u te pesten, maar om de regeerverklaring van 18 mei te toetsen aan de realiteit. Die stond bol van de initiatieven om een groot Vlaams offensief aan te kondigen, onder meer in de Vlaamse Rand, ter compensatie van de niet-splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. In die regeerverklaring zit niet veel nieuws, dat we nog niet in de verschillende beleidsnota's hadden gelezen. Dat is deze namiddag duidelijk geworden. Op verschillende vragen van de heer Van Nieuwenhuysen krijgen we telkens hetzelfde antwoord: dat de rechtsstaat belangrijk is. Dat is natuurlijk zo, maar om afspraken te maken over communautaire akkoorden, moeten we met 2 zijn. Welnu, om de rechtsstaat te respecteren, moeten we ook met 2 zijn.

De andere kant van de taalgrens respecteert de rechtsstaat niet, dat is bij talloze gelegenheden bewezen. Zelfs na uitspraken van het Arbitragehof, blijven ze hetzelfde doen, daarbij denkend, 'Laat ze maar hun juridische middelen ontwikkelen, op termijn krijgen ze wel gelijk, maar ondertussen zijn de maatregelen wel uitgevoerd.' Dat getuigt niet van respect voor de rechtsstaat.

Mijnheer de minister, ik citeer uit de regeerverklaring: 'Het gebruik van het Nederlands in de instellingen van de lokale besturen is voor de Vlaamse Regering essentieel. In dit kader zal ze een decretaal initiatief voorstellen om de kennis van het Nederlands te verzekeren bij het uitoefenen van een uitvoerend mandaat in de gemeente.'

Dat klinkt heel goed, maar ik heb er toch vragen bij. Die passus staat in het hoofdstuk 'Een sterk beleid voor de Vlaamse Rand.' Het gaat natuur-

Van Hauthem

lijk niet alleen over de faciliteitengemeenten, de Rand is ruimer dan dat. Als het over de faciliteitengemeenten gaat, dan bent u niet bevoegd inzake taalaangelegenheden in bestuurszaken. Artikel 129 van de Grondwet is heel duidelijk en zegt dat het Vlaams Parlement bevoegd is om het gebruik van de talen te regelen voor de bestuurszaken, met uitzondering van de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied, en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin ze gelegen zijn, voorschrijft of toelaat. Voor deze gemeenten kan in de bepalingen betreffende het gebruik van de talen voor de aangelegenheden bedoeld in paragraaf 1, geen verandering worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.

Mijnheer de minister, het is dus niet u, maar de federale overheid die bevoegd is. Als die federale overheid er al iets zou willen aan doen, moet die een bijzondere meerderheid hebben en een meerderheid in beide taalgroepen. Een decretaal initiatief om ervoor te zorgen dat het Nederlands wordt gebruikt in uitvoerende mandaten in de gemeenten, slaat alvast niet alleen op de 6 faciliteitengemeenten, maar op alle taalgrensgemeenten. Waarop slaat de mededeling dat een decretaal initiatief zal worden genomen dan? Mijnheer de minister, de Grondwet zegt dat het een federale bevoegdheid is die met een tweederde meerderheid moet worden gewijzigd.

De wet van 9 augustus 1988 regelt het rechtstreeks verkiezen van de schepenen, de OCMW-raadsleden en ook het taalgebruik, zelfs voor gemeenteraadsleden. De Lambermont-akkoorden stellen duidelijk, in het kader van het overhevelen naar de gewesten van de bevoegdheid inzake de organieke wetgeving voor gemeenten en provincies en de gemeente- en provinciekieswet, dat het taalgebruik een federale bevoegdheid blijft.

Mijnheer de minister, de Pacificatiewet is een mooi staaltje van Belgische logica. Hierin werd zelfs het taalgebruik van de gemeentemandarissen georganiseerd, maar via een omweg gebeurde dat weer niet. Het ontwerp van wet werd inder tijd medeondertekend door de huidige voorzitter van dit parlement, die toen staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen was. De wet stelde

onder meer dat in de taalgrens- en randgemeenten – dus in alle faciliteitengemeenten – elk gemeenteraadslid, elke schepen, de burgemeester, en iedereen die het ambt van burgemeester of schepen waarneemt, voor het uitoefenen van zijn ambt, de kennis moet hebben die nodig is om het bedoelde mandaat uit te oefenen, dus ook van de taal van het taalgebied waarin de gemeente gelegen is. Mijnheer de minister, volgens die wet geldt dat voor iedereen die wordt verkozen, niet enkel voor een uitvoerend mandaat maar ook als gemeenteraadslid, omdat hij anders zijn mandaat niet kan uitoefenen.

Nadien – dat was dan de volgende libellé – werd het onweerlegbaar vermoeden van taalkennis toegevoegd. Dat is alleen mogelijk in België. Men moet de taal van het taalgebied kennen om zijn mandaat uit te oefenen, maar het feit dat iemand wordt verkozen, doet vermoeden dat de taal is gekend. Het feit dat iemand rechtstreeks wordt verkozen – wat meestal het geval is voor gemeentemandarissen –, maakt dat vermoeden onweerlegbaar. Dat is een ongelooflijke contradictio in terminis. Men kan vermoeden dat morgen de zon zal schijnen, maar als we vaststellen dat het morgen regent, zegt de wet dat het toch niet regent, maar dat de zon schijnt.

Voor de Rand is het in feite principieel geregeld. Mijnheer de minister, u bent niet bevoegd om in de faciliteitengemeenten een decretaal initiatief te nemen inzake de taalkennis voor uitvoerende mandaten. Dit is al – weliswaar slecht – geregeld via de Pacificatiewet. De Pacificatiewet is gericht uit de naar de gewesten overgehevelde bevoegdheden. Dus uw aangekondigde decretaal initiatief slaat alleen op de rest van de Vlaamse gemeenten. Dat zijn er veel, maar het gaat alleen over de uitvoerende mandaten.

Ik heb hier het decreet van 6 december 1972 voor me, dat door de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap werd goedgekeurd. Hierin staat: 'Artikel 1. In het Nederlandse taalgebied is de voertaal in de gemeenteraden, de federatieraden, de agglomeratieraden, de provincieraden, de colleges van burgemeester en schepenen, de federatiecolleges, de agglomeratiecolleges, de bestendige deputaties, de aan de gemeenten en provincies ondergeschikte besturen en intercommunale verenigingen het Nederlands. Deze bepaling is niet toepasselijk op de gemeenteraden van

Van Hauthem

de gemeenten bedoeld in artikel 59 bis, paragraaf 4.' Het gaat hier dus over de faciliteitengemeenten. De wet stelt verder: 'Artikel 2. Alle teksten die de werkzaamheden van de in artikel 1 bedoelde instellingen betreffen, worden op straffe van onontvankelijkheid uitsluitend in het Nederlands ingediend.' In artikel 3 staat: 'In de in artikel 1 bedoelde instellingen worden alle beraadslagingen, betogen en stemmingen op straffe van nietigheid in het Nederlands gehouden.'

Als ik alle elementen bijeen leg en de passus uit de regeerverklaring lees, waarbij de Vlaamse Regering een decretaal initiatief aankondigt om het gebruik van het Nederlands te verzekeren voor de uitvoerende mandaten, kan ik een aantal zaken vaststellen. Mijnheer de minister, de passage valt onder het hoofdstuk over een sterker beleid in de Vlaamse Rand. U bent niet bevoegd om wat dan ook te doen voor de faciliteitengemeenten. U bent enkel bevoegd voor de rest van Vlaanderen.

Er is een decreet uit 1972 dat de zaak al heeft geregeld, en handelt over meer dan de uitvoerende mandaten. Mijnheer de minister, als u een decretaal initiatief neemt, kan dat alleen betekenen dat u het bestaande decreet uit 1972 wilt terugschroeven, en de regeling voor het gebruik van het Nederlands alleen wilt voorbehouden voor de uitvoerende mandaten.

Bent u het ermee eens dat u eigenlijk absoluut niet bevoegd bent voor de faciliteitengemeenten? Waarom kondigt u alleen voor de uitvoerende mandaten een decretaal initiatief aan inzake het gebruik van het Nederlands, terwijl er al een decreet uit 1972 bestaat dat de zaak ook voor de andere mandaten regelt? Als u een decretaal initiatief neemt, betekent dat het terugschroeven van wat nu al bestaat.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Van Hauthem, u hebt een degelijk overzicht gegeven. Het is aan de minister om te antwoorden, maar ik denk niet dat het de bedoeling is het decreet van 1972 terug te schroeven.

Het gaat hier over de taalkennis. Er zijn heel wat gemeenteraadsleden die nauwelijks aan de publie-

ke debatten deelnemen. Ik betreur dat, maar in veel gemeenten in Vlaanderen is dat ook het geval.

Het gaat hier om de bepaling die extra aandacht vraagt voor uitvoerende mandaten. Mijnheer Van Hauthem, het klopt dat we voor een aantal gemeenten niet bevoegd zijn. Dat mag ons er niet van weerhouden om, waar we kunnen, de zaak te verscherpen. Het gaat hier over de taalkennisvereiste, terwijl de andere bepaling stelt dat een betoog in het Nederlands moet worden gehouden.

De heer Joris Van Hauthem: Dit staat in een bestaand decreet. Er wordt zelfs verwezen naar de betogen.

De heer Kris Van Dijck: Als men een betoog houdt, moet het in het Nederlands gebeuren, maar er zijn mandatarissen die niet spreken. Hier gaat het echter over de taalkennisvereiste. Ook als een mandataris zijn mond niet opendoet, moet hij toch Nederlands kennen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, het gaat over het verschil tussen de kennis van de taal en het gebruik van de taal.

Als een verkozene een betoog wil houden op de gemeenteraad, moet dat in het Nederlands gebeuren. Anders is het betoog niet geldig. Als het gaat om een betoog dat de besluitvorming heeft beïnvloed of gekleurd, wordt de beslissing tenietgedaan.

Daarnaast zijn er een aantal mensen die, om welke reden ook, hun mond niet opendoen. Misschien zijn ze anderstalig of alleen het dialect meester. Dan zal de kiezer bepalend zijn. Verkozenen die in het gremium waar ze hun stem moeten laten klinken, kiezen om te zwijgen, doen een zwaktebod, dat bij de volgende verkiezingen zal worden gesanctioneerd.

In de regeerverklaring van 18 mei 2005 heeft de Vlaamse Regering de evidentie van het gebruik van het Nederlands bij de uitoefening van het mandaat in de Vlaamse gemeenten bevestigd: 'Het gebruik van het Nederlands in de instellingen van de lokale besturen is voor de Vlaamse Regering essentieel. In dit kader zal zij een decretaal initiatief voorstellen om de kennis van het Nederlands

Keulen

te verzekeren bij het uitoefenen van een uitvoerend mandaat in de gemeente.' Dat betekent dat in heel Vlaanderen, dus ook in de gemeenten met een bijzondere taalregeling, het Nederlands de enige bestuurstaal is en dat burgemeesters, schepenen, gemeenteraadsleden en OCMW-voorzitters en -raadsleden in hun administratiefrechtelijke handelingen enkel en alleen Nederlands mogen gebruiken.

In de gemeenteraad en in alle ermee samenhangende vergaderingen – commissievergaderingen en vergaderingen van de erkende gemeentelijke adviesraden – mag enkel Nederlands gesproken worden. Eventuele uiteenzettingen in een andere taal moeten als niet-bestaand worden beschouwd en het gebruik van het Frans zal in alle gevallen, ten minste wanneer de tussenkomst essentieel is voor de besluitvorming, aanleiding geven tot schorsing of vernietiging van de desbetreffende administratieve handeling.

Nu reeds is in de nieuwe gemeentewet, meer bepaald in artikel 72bis, voor de gemeenten met een bijzonder taalstatuut opgenomen dat er een vermoeden van taalkennis bestaat voor de gemeenteraadsleden, de burgemeesters, de schepenen, de waarnemend burgemeester en de waarnemende schepenen. Dat vermoeden van taalkennis is onweerlegbaar ten aanzien van elke door de bevolking rechtstreeks verkozen mandataris en voor de burgemeester, op voorwaarde dat hij tussen 1 januari 1983 en 1 januari 1989 gedurende minstens drie jaar ononderbroken het mandaat van burgemeester heeft uitgeoefend. Ten aanzien van de andere mandatarissen is dit vermoeden weerlegbaar. Ook ten overstaan van de burgemeester die niet voldoet aan de voorwaarde, is het vermoeden van kennis van de taal dus weerlegbaar.

Mijnheer Van Hauthem, zoals u terecht stelt, kan Vlaanderen deze bepalingen met betrekking tot de gemeenten met een bijzonder taalstatuut niet wijzigen, aangezien ze voortvloeien uit de Pacificatiewet. Ik zal echter streng blijven toezien op de regel, die ook geldt voor de faciliteitengemeenten, dat binnen de besturen uitsluitend Nederlands gebruikt wordt.

Vlaanderen is daarentegen wel bevoegd om regelend op te treden inzake het gebruik van de talen

in bestuurszaken voor de andere gemeenten in het Vlaamse Gewest. De formele bevestiging via een decreet, van de verplichting dat iedereen die in een Vlaamse gemeente een uitvoerend mandaat opneemt Nederlands moet kennen, lijkt de Vlaamse Regering niet overbodig. Ik verwijs onder meer naar de voortschrijdende verfransing in Vlaamse gemeenten in de omgeving van Brussel buiten de zes randgemeenten. Door een formele regeling kan overigens ook een rechtsgrond worden bepaald om inbreuken via een vastgelegde procedure te sanctioneren. Mijn administratie bereidt momenteel een ontwerptekst voor, die we zullen inpassen in het nieuwe Gemeentedecreet. Collega's, dat zal gebeuren via een parlementair initiatief.

Mijnheer Van Hauthem, u vraagt ook waarom de regeerverklaring enkel in een dergelijke regeling voorziet voor de uitvoerende mandatarissen, en niet voor de raadsleden. Ik wil vooreerst verwijzen naar het parallellisme met artikel 72bis van de nieuwe Gemeentewet, dat inzake de raadsleden niet voorziet in tuchtmaatregelen wegens de miskennis van de taalvereisten. De Vlaamse Regering meent dat de verkiezing van raadsleden door de bevolking niet aan voorwaarden inzake taalkennis moet worden onderworpen. Dat vloeit voort uit de democratische beginselen. Eens de raadsleden het woord nemen in de gemeenteraad of, uit hoofde van hun mandaat, in een andere officiële vergadering, moeten zij het Nederlands gebruiken. Dat vloeit voort uit de wetgeving inzake het gebruik van de bestuurstaal.

Voor uitvoerende mandatarissen ligt dat anders. Uit hoofde van hun functie worden zij geacht de gemeente te besturen en dus ook actief op te treden, bestuurshandelingen te stellen en in contact te treden met de burgers. De uitoefening van het uitvoerend mandaat vereist daarom de kennis van de bestuurstaal, wat in ieder geval ook zal moeten blijken tijdens de uitoefening van het mandaat, en bijgevolg dus sanctioneerbaar moet kunnen zijn.

Voor de andere gemeenten is de regeling dus vooral preventief bedoeld. Vandaag hebben we in de andere gemeenten in Vlaanderen gelukkig nog geen Franstalige burgemeesters, schepenen en OCMW-voorzitters. De burgemeester is er voor alle burgers, en de schepenen is verantwoordelijk voor een departement dat iedereen in de gemeente moet bedienen. Deze mandatarissen moeten voor iedereen kunnen optreden. Ze moe-

Keulen

ten op de gemeenteraad het woord kunnen voeren. Het is het goed recht van een raadslid om te zwijgen, maar een schepen of burgemeester moet tijdens de beraadslaging op de gemeenteraad punten toelichten, een debat voeren en een dossier verdedigen. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de administratie, waarvoor de onderrichtingen in het Nederlands moeten worden gegeven. Hij draagt in dit verband een zeer grote bestuurlijke verantwoordelijkheid. De voorgestelde regeling zal in de toekomst een preventief effect hebben. Op zich lijkt het me gezond dat mensen die namens de bevolking van een op het Vlaams grondgebied gelegen gemeente moeten optreden op zijn minst Nederlands spreken. Het gaat hier immers om in Vlaanderen gesitueerde gemeenten.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik vraag me af welke nieuwe maatregelen u in uw antwoord eigenlijk hebt aangekondigd. Dat de streektaal ook de bestuurstaal is, staat al lang vast. De Raad van State heeft dit, ook met betrekking tot de faciliteitengemeenten, al meermaals bevestigd.

Gewezen minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van den Bossche is destijds de strijd met de faciliteitengemeenten aangegaan. Hij heeft van de Raad van State verkregen dat elke toelichting door een schepen in een faciliteitengemeente deel van de besluitvorming uitmaakt. Indien een schepen tijdens een dergelijke toelichting geen Nederlands spreekt, kan het besluit in kwestie bijgevolg nadien worden vernietigd. Dit is niet nieuw.

U wilt preventief optreden voor de overige gemeenten in Vlaanderen. Dit staat los van de gemeenten waarvoor u niet bevoegd bent. U zult immers moeten toegeven dat u in de faciliteitengemeenten niet regelgevend kunt optreden. U wilt preventief optreden in de overige gemeenten. Hiervoor bestaat evenwel al een decreet.

Minister Marino Keulen: Dat is niet waar.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, er bestaat al een decreet. Besluitvorming die in strijd met de huidige taalwetgeving is, kan

reeds worden vernietigd. De door u aangekondigde maatregel maakt deel uit van een geheel van maatregelen die in een sterk beleid ten aanzien van de Vlaamse Rand moeten passen. Ik ga er evenwel van uit dat deze maatregel voor de faciliteitengemeenten bedoeld is en daarvoor bent u niet bevoegd. Voor de overige gemeenten is deze zaak al lang geregeld. U tracht ons alweer een lege doos te verkopen.

Minister Marino Keulen: Dat is intellectueel oneerlijk.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Volgens de heer Van Hauthem heeft deze maatregel geen inhoud. Ik vind dit een zeer goedkope uitspraak. Ik heb professor Senelle al heel andere uitspraken over de aangekondigde maatregelen horen doen.

Minister Marino Keulen: De maatregel is duidelijk. De regeling wordt uitgebreid en zal voor heel Vlaanderen gelden. De heer Van Hauthem verwijst naar de voorwaarde inzake het taalgebruik door gemeentelijke mandatarissen. Ik heb het echter over een taalkennisvereiste. Er is een duidelijk verschil tussen beide voorwaarden. We eisen een taalkennis. In het door de heer Van Hauthem aangehaalde decreet gaat het enkel om het taalgebruik.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, zal die taalkennisvereiste een verkiesbaarheidsvoorwaarde worden? Enkel in dat geval zou het mogelijk worden preventief op te treden. Hoe wilt u de taalkennis van de mandatarissen toetsen?

Minister Marino Keulen: De verkiesbaarheidsvoorwaarden moeten nog worden uitgewerkt. Uiteindelijk zal de bevolking de mandatarissen verkiezen. Elke mandataris zal evenwel over de nodige talenkennis moeten beschikken. De wetgeving stelt dat de Raad van State dit moet beoordelen en eventueel mensen uit hun ambt kan ontsetten. Hoe we dit in de toekomst zullen regelen, moet nog nader worden bepaald. De taalkennisvereiste is alleszins nieuw. Ik heb de indruk dat deze maatregel de heer Van Hauthem niet zint.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, eigenlijk is er geen taalkennisvereiste. De Raad van State kan eventueel post factum een controle

Van Hauthem

uitvoeren. Ik raad u aan er de Pacificatiewet eens op na te lezen. De procedure bij de Raad van State vereist heel wat poespas. Ik blijf erbij dat de vereiste regelgeving momenteel reeds bestaat. Hoe u de controle zult regelen, valt nog af te wachten. U hebt de indruk gewekt dat uw maatregelen voor de faciliteitengemeenten bedoeld zijn. Voor die gemeenten zullen ze echter niet gelden. In feite gaat het hier dus grotendeels om gebakken lucht. (*Rumoer*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement met betrekking tot de organisatie van de kiesverrichtingen in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Hauthem tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement met betrekking tot de organisatie van de kiesverrichtingen in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ook deze vraag om uitleg draait om een passage uit de verklaring die de minister-president op 18 mei 2005 namens de Vlaamse Regering heeft afgelegd. Ik citeer de bewuste passage: ‘De Vlaamse Regering ondersteunt tevens de conclusies van de resolutie van het Vlaams Parlement van 21 april 2004 met betrekking tot de organisatie van de kiesverrichtingen in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.’

In mijn ogen gaat het hier weer om een gratuite uitspraak. Ik heb de aangehaalde resolutie van het Vlaams Parlement even opgezocht. De tekst verwijst onder meer naar de resolutie die het Vlaams Parlement op 10 december 2003 heeft

goedgekeurd. Volgens die resolutie moest de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde nog voor de Europese en Vlaamse verkiezingen van 2004 tenminste met betrekking tot de Europese verkiezingen worden gesplitst. Volgens diezelfde resolutie moest het kiesarrondissement ook voor de vorige federale verkiezingen worden gesplitst. In de resolutie van 21 april 2004 staat tevens te lezen dat het Vlaams Parlement de actie van de burgemeesters om de kiezerslijsten voor de Europese verkiezingen onder het voorbehoud of de voorwaarde van een splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde op te stellen. Naar aanleiding van deze actie heeft het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering gevraagd niet tegen de colleges van burgemeester en schepenen op te treden en er bij de bevoegde federale minister op aan te dringen geen sancties tegen de betrokken mandatarissen te overwegen.

Mijnheer de minister, vanaf 1 januari 2007 zal de tuchtbevoegdheid bij u berusten. Aangezien de verklaring van de Vlaamse Regering me vrij gratis in de oren klinkt, stel ik me vragen bij de houding die u ten aanzien van de daarnet aangehaalde resolutie zult aannemen.

Wilt u de resolutie betreffende de kiesverrichtingen in Brussel-Halle-Vilvoorde ondersteunen? In de titel van deze resolutie wordt melding gemaakt van de steun aan de actie van een aantal Vlaams-Brabantse burgemeesters voor de splitsing van het kiesarrondissement en in de tekst wordt de hele geschiedenis van het splitsingsdossier nog eens herhaald.

Hoe moet ik deze passage uit de verklaring van de Vlaamse Regering interpreteren? Een aantal burgemeesters heeft gedreigd niet aan de organisatie van de federale verkiezingen van 2007 mee te werken indien de kieskring voordien niet wordt gesplitst. Dit dreigement hebben ze met betrekking tot de organisatie van de vorige verkiezingen trouwens al eens geuit. De verklaring van de Vlaamse Regering verwijst naar een resolutie waarin naar een resolutie wordt verwezen waarin naar deze actie wordt verwezen. Zult u bijgevolg, indien de burgemeesters hun reeds eerder geuite dreigement ten uitvoer brengen, helemaal niet tuchtrechterlijk optreden? Of moet ik deze passage interpreteren als een aansporing om niet aan de organisatie van de komende federale verkiezingen mee te werken? Volgens het Vlaams Par-

Van Hauthem

lement is de huidige toestand immers niet langer in overeenstemming met de Grondwet en hebben de burgemeesters gelijk om niet aan deze feitelijk ongrondwettelijke verkiezingen mee te werken.

Het is mogelijk dat de bevoegde Vlaamse minister geen tuchtsancties wil uitspreken. Het gerechtelijk apparaat staat evenwel los van alle regeringen en kan eventueel ook optreden tegen de burgemeesters die zouden weigeren aan de organisatie van de volgende federale verkiezingen mee te werken. Indien het gerecht zou besluiten tegen de burgemeesters op te treden, zal de Vlaamse Regering hen dan juridische bijstand verlenen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, in de regeringsverklaring van 18 mei 2005 staat: ‘De Vlaamse Regering ondersteunt tevens de conclusies van de resolutie van het Vlaams Parlement van 21 april 2004 met betrekking tot de organisatie van kiesverrichtingen in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde’. De resolutie werd quasi unaniem aangenomen. Enkel de heer Van Eyken heeft er zich niet bij aangesloten.

De heer Van Hauthem: Mijnheer de minister, hij heeft zich vergist. Ik verwijs naar de lijst met de ja-stemmen. De heer Van Eyken staat er bij!

Minister Marino Keulen: Eén parlamentslid heeft tegen gestemd. Daarnaast zijn er 250 gemeentebesturen die de vraag mee onderschreven hebben.

De teksten, zowel van de resolutie van het Vlaams Parlement als van de regeerverklaring, lijken me duidelijk. De Vlaamse Regering spoort niemand aan tot een verkiezingsboycot of tot welke acties dan ook. Ze zal wel in overleg blijven treden met de burgemeesters van Halle-Vilvoorde bij hun betrachting om het arrondissement te splitsen.

Ik zal echter geen tuchtsancties nemen tegen de colleges van burgemeester en schepenen die hun medewerking weigeren te verlenen aan de organisatie van de komende federale verkiezingen, en dit conform de resolutie die op 21 april 2004 unaniem, op één stem na, in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Deze resolutie werd door 250

van de 308 Vlaamse gemeentebesturen mee onderschreven.

Maar de verkiezingen moeten kunnen plaatsvinden. Het is een democratisch recht van de burgers dat niet mag worden aangetast. Daarom zullen we er alles aan doen om die verkiezingen te laten doorgaan. Desgevallend zullen we ze in de plaats van het gemeentebestuur organiseren. Dat lijkt me evident. De mensen moeten hun democratisch recht kunnen uitoefenen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U was in dit geval bijzonder duidelijk. U zegt dat wat in de regeringsverklaring staat puur symbolisch is. In de resolutie roept het parlement u inderdaad op dat als de burgemeesters beslissen dat ze niet in staat zijn om onwettelijke verkiezingen te organiseren, u geen tuchtmaatregelen neemt. U volgt die oproep. U zegt er wel bij dat u ze zelf zult organiseren.

Wat is de betekenis dan nog van deze passage in de regeringsverklaring? U steunt een eventuele boycot maar tegelijkertijd zegt u dat u de verkiezingen in hun plaats zult organiseren! In de regeringsverklaring staat dan – de zoveelste – puur symbolische passage.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijkheid.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, we hebben dat van het begin ook zo gezegd. We zullen geen tuchtsancties opleggen. Uiteraard moet de democratie kunnen functioneren. Verkiezingen moeten hoe dan ook plaatsvinden. Dat lijkt me als democraat evident.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, u zegt nu eigenlijk dat als de burgemeesters de verkiezingen boycotten, u daar geen sancties aan koppelt. Daarnaast zegt u echter ook dat ze geen democraten zijn omdat er geen verkiezingen kunnen plaatsvinden.

In 1961 werden de talentellingen geboycot door de burgemeesters. Daarop is er een wetgevend initiatief gevolgd om ze af te schaffen. Het zou u sieren

Van Hauthem

als u de burgemeesters in deze zaak ondersteunt!
Als u bij uw antwoord blijft, dan is de passage in
de regeringsverklaring puur symbolisch!

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 18.15 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

